

จดหมายเหตุเปิดผนึก

เรื่อง

สังคมนิยม หรือ สังคมนิยม

จาก

ศาสตราจารย์

ณ

ท่านนายกรัฐมนตรี สฤษดิ์ ธนะรัชต์

สวามิภักดิ์ของข้าพระพุทธเจ้า

ปรีดี พนมยงค์

335

ศ157จ

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาฯ

จดหมายเหตุเปิดผนึก

เรื่อง

สังคมนิยม หรือ สังคมนิยม

จาก

ศาสตราจารย์

ดร.

ท่านนายกรัฐมนตรี สฤษดิ์ ธนะรัชต์

สอบความผิดของท่านรัฐบุรุษอาวุโส

ปรีดี พนมยงค์

ศาสตราจารย์

ปรีดี พนมยงค์

๒๓ เมษายน ๒๕๑๓

เลขหมู่

335

ค 157ค

เลขทะเบียน

002060

9142

คำนำ

คุณโสภณ แสนอิสระ ได้มาขออนุญาตพิมพ์หนังสือเรื่อง สังคมนิยมหรือ สหกรณ์ ของข้าพเจ้า เพื่อแจกในงานฌาปนกิจศพคุณแม่มะลิ ทินเกิด ข้าพเจ้าไม่ขัดข้อง เพราะหนังสือเล่มใหม่เล่มนี้ ข้าพเจ้าเขียนขึ้นเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และถือว่าลิขสิทธิ์เป็นของประชาชน ท่านที่สนใจจะนำไปพิมพ์ในกาลใด ๆ ย่อมกระทำได้ ด้วยความยินดีและความขอบคุณจากข้าพเจ้า

ถ้าแม่หนังสือเล่มนี้ จะเกิดกุศลประโยชน์แก่ท่านผู้รับแจกในประการใด ๆ ตามกุศลเจตนาของท่านเจ้าภาพ ข้าพเจ้าขอกราบอุทิศกุศลนั้น จงบังเกิดแก่คุณแม่มะลิ ทินเกิด ผู้วายชนม์ ซึ่งข้าพเจ้าเคารพ

คุณแม่มะลิ ทินเกิด เป็นผู้ถ่อมมั่นอยู่ในธรรมะของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านเป็นผู้ประกอบด้วยเมตตา ช่วยเหลือดูแลลูกหลานตลอดมาจนวายชนม์ เป็นผู้มั่นอยู่ในพรหมวิหารธรรมอย่างยิ่ง

ท่านได้จากไปเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๑๗ อย่างสงบ ในขณะที่โลกวุ่นวายและประชาชนทุกข์ยาก หนังสือเรื่องสังคมนิยม หรือสหกรณ์ ที่ท่านเจ้าภาพพิมพ์อุทิศเล่มนี้ มีข้อความที่มุ่งประโยชน์สุข และเสรีธรรมของประชาชนเป็นประการสำคัญ ข้าพเจ้าคิดว่าจิตของคุณแม่มะลิ ทินเกิด ผู้สงฆ์ด้วยเมตตา ซึ่งได้จากไปอยู่ในแดนสงบแล้ว คงจะปีติโสมนัส ถ้าแม่ประโยชน์สุขจะเกิดแก่ท่านผู้หนึ่งผู้ใดแม่เพียงเล็กน้อย จากการอ่านหนังสือเล่มนี้

ส.ศ. ธรรมะโรหิต,

(ส.ศ. ธรรมะโรหิต)

ขอให้เห็นไว้ในรัฐธรรมนูญว่า สหกรณ์เป็นระบบเศรษฐกิจของประชาชนแห่งชาติ

โดยที่ปัญหาแรงงาน เป็นปัญหามูลฐานของเศรษฐกิจการปกครองและเมืองไทยยังแก้ปัญหานี้ไม่ได้ ซึ่งทำให้เจ้าของแรงงานผลิตยังคงยากจนอยู่อันอาจก่อให้เกิดเป็นอุปสรรคแก่ความสงบความปลอดภัย ตลอดจนความก้าวหน้าทางการเกษตรและอุตสาหกรรม และอาจทำให้ประชาชนต้องสูญเสียอิสรภาพเสรีภาพในการครองชีวิตครองสังคมไปในที่สุด จึงควรถือว่าการใช้สหกรณ์ปกป้องแรงงานไม่ให้ถูกเบียดเบียนเป็นเรื่องสำคัญพิเศษ

โดยเหตุผลข้อนี้ จึงควรยกมาตรา ๗๙ ในหมวด ๕ ที่ว่าด้วยการสหกรณ์ออกเพราะขาดการเน้นหนักและควรกำหนดการสหกรณ์ไว้ในหมวดและมาตราใหม่โดยเฉพาะดังนี้

หมวด ๖

การเศรษฐกิจของประชาชน

มาตรา ๘๕ รัฐพึงถือว่า สหกรณ์ เป็นระบบเศรษฐกิจของประชาชนและของชาติที่จัดการกินแรงโดยสันติวิธี และจะต้องส่งเสริมและรักษาอย่างเคร่งครัด

มาตรา ๘๖ เพื่อส่งเสริมระบบเศรษฐกิจสหกรณ์ รัฐพึงให้มีการสอนสหกรณ์ในโรงเรียนและมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๗ เพื่อรักษาระบบเศรษฐกิจสหกรณ์ รัฐพึงกำหนดโทษผู้ทุจริต ใช้กลฉ้อฉลเบียดเบียนประโยชน์ของกลุ่มสหกรณ์ไว้ในอัตราสูง เพราะเป็นการโกงกลุ่มชนและสังคมตามบทบัญญัติที่ตราไว้ในกฎหมายสหกรณ์

มาตรา ๘๘ รัฐพึงนำประชาชน จัดตั้งสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ ในทุกจังหวัดตามควรแก่กรณี

(หมวด ๖ ในร่าง เลื่อนเป็นหมวด ๗)

คำปรารภ

ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่เลี้ยวสำคัญของประวัติศาสตร์อีกเลี้ยวหนึ่ง หลังจากที่ได้
เลี้ยวมา เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ เลี้ยวสำคัญเลี้ยวนี้เริ่มเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๖
เมื่อพลังใหม่ของนักศึกษาและประชาชนได้ทำการขับรัฐบาล จอมพล ถนอม กิตติขจร ออกไป
และรัฐบาลนายสัญญา ธรรมศักดิ์ ได้เข้ารับบริหารประเทศแทน ด้วยพระบารมีปกเกล้า ฯ

ในการก้าวเข้าสู่เลี้ยวสำคัญของประวัติศาสตร์เลี้ยวนี้ ขอระลึกถึงความหลังอันเจ็บ
ช้ำสั่นทรวง

เมื่อเช้ามืดวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ คณะบุคคลคนไทยคณะหนึ่งได้ลุกขึ้นยึด
อำนาจการปกครอง ลดอำนาจพระมหากษัตริย์ลงมาอยู่ใต้กฎหมาย ยึดยึด “ประชาธิปไตย”
ให้กับประชาชนซึ่งยังเตรียมตัวไม่พร้อม เพราะไม่เคยคิดจะกระทำการปฏิวัติพลิกแผ่นดิน
คณะบุคคลที่ยึดอำนาจชนครองเมืองคณะนี้ มีความปรารถนาดีต่อชาติบ้านเมือง แต่ไม่อาจจะ
เอาชนะตัวเองได้ จึงต้องแตกแยกกัน เพียงภายในเวลาไม่กี่เดือนต่อมา สาเหตุสำคัญที่ต้อง
แตกแยกกันก็คือ มีความคิดเห็นไม่ตรงกันเรื่องนโยบายเศรษฐกิจ เป็นประการแรก และเกิด
ความโลภอำนาจอยากยึดแผ่นดิน อันเป็นการทรยศต่อราษฎรที่คณะปฏิวัติให้คำมั่นว่าจะต้อง
เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย เป็นประการต่อไป ฝ่ายพลเรือนอันมีหลวงประดิษฐมนูธรรมเป็น
หัวหน้า ต้องการเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจของเมืองไทยให้เป็นสังคมนิยม ควบคู่กันไปกับการ
เปลี่ยนระบอบการปกครองให้เป็น “ประชาธิปไตย” ทั้งนี้เพราะเข้าใจว่าประชาชนควรจะ
มีความสุขสมบูรณ์ได้ จากระบบเศรษฐกิจแผ่นดินใหม่ ส่วนฝ่ายขุนนาง พร้อมด้วยนายทหาร
กลุ่มหนึ่ง อันมีนายทหารปืนใหญ่ หลวงพิบูลสงครามเป็นหัวหน้าไม่ยอมเห็นด้วย เกรงว่า
บ้านเมืองจะเป็นคอมมิวนิสต์ เพราะเศรษฐกิจสังคมนิยมแผ่นดินใหม่ แต่ฝ่ายขุนนางกับฝ่าย
ทหารที่ไม่เห็นด้วยนั้นสงสัยลงเลย ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร ประชาชนจึงจะสุขสมบูรณ์ได้
ครั้นแล้วความปั่นป่วนรวนเร่ที่ทวีมากจนทุกวันนี้ ก็ผลักดันฝ่ายท่านผู้ใหญ่นั่นคือ ผู้นำการปฏิวัติ
คือ “สหหารเสือ” อันมี พระยาพหลพลพยุหเสนา, พระยาทรงสุรเดช, พระยาฤทธิอัคเนย์,
และพระประศาสน์พิทยายุทธ ให้ต้องสละอำนาจลาออกไป ทั้งนี้เพราะท่านเล่นการเมืองด้วย

อารมณ์ เอาแต่เหนื่อยเนื้อตำใจ ขาดอุดมการณ์ที่มั่นคง ไม่มีจิตใจแข็งแกร่งบีบบังคับ อันควร
 เป็นสมบัติของนักการเมืองที่แท้จริง จึงทำให้ขาดความทรหด ไม่ยึดมั่นในเป้าหมายของการ
 ปฏิวัติอย่างแน่วแน่ ทั้ง ๆ ที่เป้าหมายอันนี้ ตนเองก็อยู่เพราะอยู่ในคณะผู้ต้นคิด แต่เป็น
 การมีอย่างเลื่อนกลางไม่ตั้งใจ เมื่อท่านผู้ใหญ่ผู้นำการปฏิวัติขาดความรับผิดชอบ ทอดทิ้งบ้าน
 เมืองไปอย่างฉับพลันเช่นนั้น ก็เปิดช่องว่างให้นายทหารชั้นรองผู้ถืออาวุธ ฉวยโอกาสเข้าทำการ
 ยึดอำนาจครองแผ่นดินออกเป็นครั้งที่สอง ห่างจากการยึดอำนาจครั้งแรกเพียงปีเศษ

แล้วก็เริ่มระบอบเผด็จการ อันมีหลวงพิบูลสงคราม หรือ จอมพล ป. พิบูลสงคราม
 เป็นผู้นำ กระทำการยึดครองแผ่นดินไทยเรื่อยมาด้วยความตั้งใจดี และด้วยความโลภอำนาจ
 ต้องการเป็นใหญ่อยู่ในแผ่นดิน

เวลาผ่านไป ๒๕ ปี อำนาจที่เป็นทาสของกาลเวลา ซึ่งจอมพล ป. พิบูลสงคราม
 หวงแหงนยิ่งชีวิต ก็ต้องสุดสิ้นลง เพราะถูก “วตรอยเท้า” ซึ่งหมายถึงอวสานของขบวนการ
 ปฏิวัติ “๒๔ มิถุนายน” อย่างเด็ดขาด

ครั้นแล้ว ก็เริ่มยุคขบวนการจ่อราษฎรบังหลวงขบวนใหญ่และยาว อันมีจอมพล
 สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นผู้นำขบวน และมีจอมพล ถนอม กิตติขจร กับจอมพล ประภาส
 จารุเสถียร เป็นสมุนตัวใหญ่ กระทำการยึดครองแผ่นดิน ด้วยอำนาจกึ่งเผด็จการทหาร
 ราษฎรทั้งประเทศได้เปลี่ยนเจ้านายกลายเป็นทาสของบุคคลอีกคณะหนึ่ง ที่แสวงอำนาจ แสวง
 เงิน ด้วยความโลภความหลง ไม่รู้จักพอ

แล้ว ๑๕ ปี ของการปล้นประชาชน ด้วยขบวนการคอร์รัปชันจ่อราษฎร บังหลวง
 ก็ผ่านไปอีกด้วยความอดกลั้นกลากลิ้นของประชาชนชาวพุทธ อย่างที่แทบไม่มีประชาชน
 บ้านไหน เมืองไหน จะทนได้เท่า แต่ความอดกลั้นกลากลิ้นนัยอมมีขอบเขต เพราะฉะนั้น
 พอนักศึกษาน้อยใหญ่พากันยื่นขนอนอย่างองอาจไม่กลัวตาย เมื่อกกลางเดือนตุลาคม ๒๕๑๖
 กระทำการเรียกร้องรัฐธรรมนูญที่เคยเสียค่าร่างถึง ๑๐๐ กว่าล้านบาท และใช้เวลาร่างตบตา
 ประชาชนอยู่ถึง ๑๐ ปี แต่กลับถูกฉีกทิ้งไปในวันเดียวด้วยความโอหังบังอาจ ประชาชนทั้ง
 ชาติกย่นขนอย่างพร้อมเพรียงกัน โดยไม่มีการนัดหมาย กระทำการเรียกร้องเอาอำนาจ
 อธิปไตยคืนมาเป็นครั้งแรกในระบบ “ประชาธิปไตย” ๔๑ ปี

ในโอกาสแรกที่ประชาชนได้พร้อมใจกันยื่นขึ้นประกาศอำนาจ ของปวงชนอย่าง
เข้มแข็งและอย่างชอบธรรมนี้ เราผู้เป็นเจ้าของชาติควรจะช่วยกันพิจารณาว่า เราจะบาย
โฉมหน้าออกเดินไปทางไหน เราจะจัดการกับชีวิตของเราอย่างไร และเราจะมีวิธีป้องกัน
บ้านเมืองกันอย่างไร จึงจะพ้นภัยจากการปล้นสะดมและการย้ายของศัตรูร้าย ทั้งในและนอก
ประเทศได้

หนังสือเล่มบางเล่มนี้ ใช้เวลาอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์ คงไม่เกินครึ่งชั่วโมง ผู้เขียน
หวังว่าท่านที่เป็นเจ้าของชาติ คงจะมีเวลาว่างที่จะสละให้ได้เพื่ออ่าน และช่วยกันคิดว่า
ในขณะที่ชีวิตของเรา กำลังเต็มไปด้วยความทุกข์ยากนั้น เราจะแก้กันอย่างไรจึงจะรอด
เป็นอิสระเสรี และสุขสมบูรณ์

สุดท้ายของคำปรารภ ผู้เขียนขอเรียนชี้แจงว่า ข้อคิดทั้งหมดในจดหมายเปิดผนึก
ฉบับที่ ๑ นี้ เป็นเพียงหลักการและทฤษฎีเท่านั้น ข้อปฏิบัติอันจะนำหลักการและทฤษฎี
ไปสู่เป้าหมาย จนเกิดเป็นความสำเร็จขึ้นได้ เป็นเรื่องที่คุณเขียนจะได้เขียนเสนอไว้ในจดหมาย
เปิดผนึก ฉบับต่อ ๆ ไป

ส.ค. ธรรมะโรหิต,

(สค. กุรุมะโรหิต)

ไร่แผ่นดินไทย

๑ มกราคม ๒๕๑๓

จดหมายเบ็ดเตล็ด ฉบับที่ ๑

จาก สด. กุระมะโรหิต
ถึง ท่านนายกรัฐมนตรี สัญญา ธรรมศักดิ์
เรื่อง สักขนิยาม หรือ สหกรณ์

(สอบความคิดของ ท่านรัฐบุรุษอาวุโส ปรีดี พนมยงค์)

๓๑๒ ถนนพญาไท ราชเทวี กรุงเทพฯ ๖ ๔

๑ มกราคม ๒๕๑๗

กราบเรียน ฯ พล ฯ นายกรัฐมนตรี สัญญา ธรรมศักดิ์

กระผมได้อ่านจดหมายของท่านรัฐบุรุษอาวุโส ปรีดี พนมยงค์ ที่เขียนถึงท่าน
นายก ฯ ในหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตย ฉบับวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๑๖ ด้วยความสนใจ
เป็นพิเศษ ทนอยู่ไม่ได้ ต้องจับปากกาอีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่ไต่สวนเวียนอยู่กับหมอและ
โรงพยาบาลห้าปีกว่า

ท่านปรีดี พนมยงค์ เขียนมาด้วยความตั้งใจอย่างจริงจัง และมีเจตนาจะเผยแพร่
จดหมายนี้ โฆษณาให้ประชาชนได้อ่านอย่างกว้างขวาง เพราะนอกจากจะขอให้ท่าน
นายกรัฐมนตรีพิมพ์สำเนาแจกให้คณะรัฐมนตรีและใครต่อใครได้อ่านแล้ว ยังแสดงความยินดี
ที่จะให้ใครต่อใครช่วยพิมพ์เสนอ “มวลราษฎร” ทั่วประเทศอีกด้วย เจตนาอันนี้ กระผม
อยากจะคิดด้วยใจที่เป็นกุศลว่า ควรเป็นเจตนาดี

กระผมไม่ทราบที่ท่านนายกรัฐมนตรีจะเห็นอย่างไรในข้อคิดของท่านปรีดี กระผม
จึงขอเสนอความคิดของกระผมมาเพื่อท่านนายก ฯ ได้โปรดพิจารณา

ในจดหมายของท่านฉบับนี้ ท่านปรีดี ได้ยกย่องอำนาจของปวงชนตามหลักของ
ระบอบเสรีประชาธิปไตย ซึ่งเป็นของเหมาะกับเมืองไทยแล้ว แต่เมื่อหันไปอ่านสมุด
ปกเหลืองของท่านปรีดีอีก กระผมก็ไม่เข้าใจ ในสมุดปกเหลือง ท่านปรีดีเขียนไว้ว่า
“รัฐจะต้องจัดการเศรษฐกิจเสียเอง” และเขียนไว้ว่า “ต้องหาทางบังคับให้ราษฎร

ทำงาน” และเขียนไว้อีกว่า “ชาวนาที่แยกกันทำเป็นราย ๆ ไป แรงงานย่อมหมด
 เปลืองมากกว่ารวมกันทำ (เหมือนนารวมในโซเวียต ? - สด) และอธิบายไว้ว่า
 กระบอन्नเลยรวมกันเป็นการประหยัด อาหารกินรวมกันก็เป็นการประหยัด
 (คอมมูน ? - สด) ก็ยังว่า “หลักการก็คือรวมแรง รวมทุน รวมที่ดิน กันมาทำ”
 (สังคมนิยม ? - สด) ข้อคิดเหล่านี้ล้วนแสดงว่า ท่านปรินต์ยึดหลักเอารัฐอยู่เหนือประชาชน
 แบบประชาธิปไตยคอมมิวนิสต์ แต่ในจดหมายที่เขียนถึงท่านนายกรัฐมนตรี สัญญา ธรรมศักดิ์
 ฉบับนี้ ท่านปรินต์กลับยกย่องให้ปวงชนมีอำนาจสูงสุด และใช้อำนาจตามระบอบเสรีประชา-
 ธิปไตย ซึ่งต่างกันขาวกับดำ

ในจดหมายดังกล่าวนี้ ท่านปรินต์ ได้เขียนว่า ต้องการให้ผู้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับ
 ใหม่เอี่ยมนี้ “เคารพเจตนาประชาธิปไตยสมบูรณ์ของปวงชน” ตรงกับ “เจตนารมณ์ของ
 วิโรชน ๑๔ ตุลาคม” และตรงกับ “สังคมนิยม ของพระปกเกล้าฯ ที่ได้ทรงโอนพระราชอำนาจ
 เพื่อให้ประชากรของพระองค์ดำรงอิสรชาติไทยโดยบริบูรณ์”

อุดมการณ์ประชาธิปไตย ของท่านปรินต์ ที่ประกาศมาเมื่อ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๑๖ นี้
 ไม่ผิดแน่ เพราะเหมือนเอากำปั้นทุบลงไปในดิน

กระผมไม่มีอะไรจะคัดค้านอุดมการณ์ที่ท่านไม่ได้มี แต่สนับสนุน เพราะกระผม
 ก็ได้ต่อสู้ เพื่ออุดมการณ์ที่เกี่ยวกับอำนาจของปวงชนมาตั้งแต่สมัยเป็นหนุ่ม จนบัดนี้ และ
 เมื่อท่านปรินต์แสดงตัวเป็นฝ่ายที่อยู่กับพระพุทธศาสนา สถาบันกษัตริย์ และเด็กที่สละเลือด
 เมื่อ ๑๔-๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๖ กระผมก็คิดว่าท่านปรินต์เลือกทางเดินถูกต้องแล้ว

แต่เมื่อกระผมมีความเชื่ออยู่ตลอดเวลาว่า ท่านปรินต์ไม่ใช่นักบุญ แต่เป็นนักการเมือง
 ที่ควรยกย่อง เพราะได้ทำการปฏิวัติด้วยอุดมคติ และได้กอดอุดมคตินั้นอยู่อย่างเหนียวแน่น
 ไม่ยอมปล่อย จนถึงวัยชราในบัดนี้ กระผมก็ต้องอ่านจดหมายของท่านอย่างรอบคอบ
 คือ อ่านระหว่างบรรทัด

ท่านปรินต์ต้องการอะไร ?

กระผมอยากจะตอบว่า ท่านปรินต์ ต้องการสิ่งที่ท่านต้องการมานานแล้ว สิ่งนั้นคือ
 ความสุขสมบูรณ์ในโลกใหม่ ชีวิตใหม่ ของปวงชน ความต้องการอันนี้เป็นความต้องการ
 ที่สุจริต มิได้หวังลาภผลส่วนตัวดังเช่นที่นักการเมืองหัวใจเน่าทั้งหลายเขาหวังกัน

กระผมเกิดที่หลังท่านปรีดีหกปี เมื่อกระผมกลับจากปักกิ่งมาถึงเมืองไทย ท่านปรีดีได้ปฏิวัติแล้ว ๔ ปี และกำลังนั่งอยู่ในกระทรวงการต่างประเทศ ท่านปรีดีเป็นนักการเมืองคนแรกของเมืองไทย ที่กระผมเข้าพบโดยการนำของคุณสรอย ฌ ลำปาง เพื่อนเก่า ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง (ถึงแก่กรรมแล้ว) หลังจากที่กระผมกลับมาเห็นเมืองไทยได้เพียง ๗ วัน

กระผมรับว่า ขณะนั้นกระผมตื่นเต้นกับชื่อเสียงของท่านนักปฏิวัติหนุ่มผู้มากกระผมอยากจะรู้ว่านักปฏิวัติไทย กับนักปฏิวัติจีน ต่างกันหรือเหมือนกันอย่างไรบ้าง

กระผมพยายามศึกษารงานของท่านปรีดี ในเวลาต่อมา แต่เมื่อกระผมได้อ่านสมุดปกเหลืองของท่านปรีดีอย่างละเอียดแล้ว กระผมก็ไม่ไปพบกับท่านปรีดีอีกเลย ตราบจนกระทั่งท่านลงเรือหนีออกจากเมืองไทยไปอยู่กับท่านเมฆาเซตุงในปักกิ่ง ซึ่งเป็นนครแห่งความหลังของกระผม ที่กระผมทิ้งมาเมื่อ ค.ศ. ๑๙๓๖ ก่อนท่านเมฆาเซตุงเข้าปักกิ่ง ๑๓ ปี

ก่อนที่ท่านปรีดีจะทิ้งเมืองไทยไปอยู่ปักกิ่งกับท่านเมฆาเซตุง หลังเกิดรัฐประหาร (๒๔๙๐) ไม่นานกระผมได้มีโอกาสสำนึกว่า ท่านปรีดี พนมยงค์ หรือ “รัฐ” เป็น วีรบุรุษท่านได้นำขบวนการเสรีไทย เข้าต่อต้านญี่ปุ่นอย่างกล้าหาญ เป็นคนดีคนหนึ่งของกรุงศรีอยุธยา

และกระผมก็ได้มีโอกาสสำนึกว่า ท่านปรีดีเป็นนักคิดนักทำที่เชื่อมั่นในตัวเองมากเหลือเกิน คือเชื่อว่าตนทำถูกทุกอย่าง ไม่เคยทำอะไรผิด เมื่อถูกค้านก็มักไม่พอใจ ท่านปรีดีเป็นนักปฏิวัติที่แข็งแกร่ง มีจิตใจที่ทำได้ด้วยเหล็กกล้า เป็นนักปฏิวัติคนเดียวในกลุ่มนักปฏิวัติรุ่น ๒๔๗๕ ที่ยังปฏิวัติอยู่ และปฏิวัติด้วยอุดมคติอันแน่วแน่เพื่อประชาชน ไม่เคยทิ้งอุดมคติอันนเลย

แต่ตลอดเวลาที่กระผมรู้จักและสนใจในตัวท่านปรีดี แม้ในปัจจุบันนี้ก็ตาม กระผมก็มักจะปรารภกับตัวเองว่า อุดมคติของท่านปรีดีในสมุดปกเหลืองนั้นดี แต่ดีที่สุดแล้วหรือ?

อุดมคติของท่านปรีดี เท่าที่กระผมเข้าใจ ก็คือความสุขสมบูรณ์ของปวงชนในโลกใหม่ ชีวิตใหม่ โดยเฉพาะปวงชนในเมืองไทย ท่านได้เขียนไว้ในสมุดปกเหลือง ถึงเรื่องการยึดที่ดินจากประชาชนมาเป็นของรัฐ โดยรัฐจ่ายใบกู้ให้ ซึ่งเอาไปใช้ทำอะไรไม่ได้ท่านต้องการเกณฑ์เอาชาวไร่ชาวนาและประชาชนทุกคน มาเป็นลูกจ้าง กินเงินเดือน เป็นข้าราชการของรัฐ ทำให้ผู้ออกแรงงานทุกคนเป็นสมบัติของรัฐ (State) ไป คือ หมายความว่า เอาประชาชนไปรับใช้รัฐ อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐ ซึ่งขัดกับความคิดของกระผมอย่างชาวกับคำ

กระทบเห็นว่ารัฐต้องรับใช้ประชาชน เพราะถ้าไม่มีประชาชน รัฐก็เกิดไม่ได้
 ประชาชนยิ่งใหญ่มากกว่ารัฐมาก ไม่ควรเอาไปเป็น workers ของรัฐ ไม่ควรให้รัฐเป็นผู้บงการ
 ให้ประชาชนทำงานแบบลูกจ้าง และกำหนดขอบเขตของงานที่ทำ เพราะเป็นการจำกัด
 เสรีภาพ และสิทธิของมนุษยชน ส่วนค่าจ้างแรงงานหรือเงินเดือนที่ประชาชนได้รับจากรัฐ
 ตามความคิดของท่านปรีดี ก็น่าจะถูกรัฐกำหนดเอาตามความพอใจของคณะบุคคลคณะหนึ่ง
 ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของรัฐ คือ คณะพรรคการเมืองซึ่งมีได้เพียงพรรคเดียว ดังนั้น จึงทำให้เกิด
 การกินแรงงานระหว่างรัฐกับประชาชนขึ้นอย่างมหาศาล คือ กลายเป็นรัฐ exploit ประชาชน
 อย่างพระเจ้าฟาโรห์ พระเจ้าจีนสือหวง หรือแม่แต่ท่านเมมาเซตุง ผู้สร้างคอมมูน. ดร. เดือน
 บุนนาค ผู้ซึ่งกระทบนับถือ เพราะเป็นผู้มีมือสะอาด และใจสะอาด ตลอดจนมีอุดมการณ์
 ของการเล่นการเมือง ได้เขียนไว้ในหนังสือ “ท่านปรีดี รัฐบุรุษอาวุโส ผู้วางแผน
 เศรษฐกิจไทยคนแรก” ว่า ไม่ว่าในระบอบใด การวางแผนเศรษฐกิจต้องมี และการวางแผน
 เศรษฐกิจไม่ใช่ลัทธิ ท่านอาจารย์เดือน ได้อ้างถึงรัสเซียของท่านเลนิน และท่านสตาลิน
 ว่ามีการวางแผนเศรษฐกิจ และได้รับความสำเร็จอย่างงดงาม และได้อ้างถึงเยอรมันนี้ ใน
 ระบอบสวัสดิการของท่านฮิตเลอร์ว่า ได้รับความสำเร็จด้วยดีเหมือนกัน คือ ได้เปรียบฝ่าย
 สัมพันธมิตรเวลาสงคราม ท่านอาจารย์เดือน เขียนว่า “ระบอบซ้ายระบอบขวา ระบอบเผด็จการ
 ประชาธิปไตย.....อะไรก็ได้ ไม่สำคัญ มันสำคัญที่ คนต้องทำงาน อย่าเกียจคร้าน
 หยิบหย่อง อย่าโกง อย่าโกหก” กระทบว่าท่านอาจารย์เดือน บุนนาค พุดถูกต้องแล้ว

แต่กระทบเห็นว่า ในโลกนี้ไม่ว่าอะไรต้องมีแล้ว เลวกว่า และเลวที่สุด และต้อง
 มีดี ดีกว่า และดีที่สุด ความคิดเรื่องการวางแผนเอาประชาชนไปรับใช้รัฐของท่านปรีดี
 ก็มีส่วนตัว แต่ดีที่สุดแล้วหรือ? ทำไมจึงไม่วางแผนเอารัฐไปรับใช้ประชาชน ยอม
 ให้ประชาชน มีเสรีภาพสมบูรณ์ในการทำงาน มีสิทธิสมบูรณ์ในการเก็บเกี่ยว
 ผลงานจากแรงงานบริสุทธิ์ของเขาแต่ละคน ด้วยความเป็นธรรมต่อตัวเขาเอง และต่อสังคม
 ที่เขาอาศัย และโดยไม่ไปกินแรงใคร หรือถูกใครกินแรง? ทำไมจึงไม่ส่งเสริมให้
 ประชาชนมัธยัสถ์ ช่วยตัวเองด้วยการผลิตเอง ขายเอง และใช้เอง ตามวิธีการสหกรณ์
 ของเสรีชน เพื่อช่วยตัวเองอย่างอิสระเสรี ตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้า คือ อุตฺตทาหิ
 อุตฺตโนนาโถ? ทำไมจึงไม่วางแผนอย่างอาศัยหลักสิทธิของมนุษยชน (The Rights of Man)

เป็นพื้นฐานเบื้องต้นเพื่อเคารพสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์แต่ละคน ซึ่งเป็นธรรมชาติชีวิต
 ที่แม่แต่พระเจ้าฟาโรห์ พระเจ้าจีนสือหวง ท่านคาร์ลมาร์กซ์ ท่านเลนิน ตลอดจนท่าน
 ยิตเลอร์ ท่านสตาลิน ท่านเมาเซตุง ท่านหลี่ชาน ท่านโจวเอินไหล ก็ปฏิเสธไม่ได้ ?
 ทำไมจึงไม่วางแผนกำจัดกำไรรูปใดก็ได้มาอย่างไม่ชอบธรรมในสังคมนายทุนให้ลดลง และหมด
 ไปในที่สุดด้วยวิธีสหกรณ์ (สหกรณ์เสรี, ไม่ใช่สหกรณ์คอมมิวนิสต์) ทั้งนี้โดยอาศัยเหตุผล
 ที่ว่า กำไรที่คนคนหนึ่งหรือคนกลุ่มหนึ่ง หรือรัฐรัฐหนึ่งได้มาไว้ในมือนี้ ที่แท้คือแรงงาน
 ส่วนเกินของมนุษย์คนอื่น ๆ ที่ถูกขูดรีดมา และคนที่ถูกขูดรีดนี้ มักยากจนข้นแค้น ซึ่ง
 มีอยู่ก่อนโลก และในเมืองไทยก็มีอยู่ไม่น้อยกว่า ๘๕% ? ทำไมจึงไม่วางแผนกำจัดการกินแรง
 ให้หมดไปจากสังคมมนุษย์ โดยเฉพาะในเมืองไทยของเราโดยวิธีสหกรณ์ ไม่ต้องใช้กำลัง
 บังคับอย่างวิธีคอมมิวนิสต์ ทั้งนี้ เพราะเหตุผลที่ว่า การกินแรง คือต้นเหตุสำคัญเหตุหนึ่ง
 ของความอดอยากยากจน ?

อย่างไรก็ตาม กระผมชอบใจท่านปรืดมาก ที่ท่านเป็นนักการเมืองคนไทยคนแรก
 ซึ่งพูดถึงคนจน และหาวิธีช่วยคนจนให้มีความสุขสมบูรณ์ นักปฏิวัตินักการเมืองในประเทศไทย
 ตลอด ๔๑ ปี ของการยึดครองอำนาจแบบกึ่งเผด็จการทางทหาร น้อยคนนักที่นึกถึงความ
 ยากจนและคนจน เมื่อไม่นึก การแก้ปัญหาความยากจนก็ไม่ได้ทำกันอย่างจริงจัง มีแต่การ
 แก้ปัญหาเฉพาะหน้าแบบเปลี่ยนน็อต หยอดน้ำมัน ชั้นสกรู ไม่มีใครคิดจะยกเครื่อง เครื่อง
 จักรที่เก่าชราของเรา จึงเดิน ๆ หยุด ๆ รัฐนาวาจึงแล่นอยู่ในอ่าง วนไปเวียนมาตลอดเวลา
 ๔๑ ปี ระหว่างหลายสิบปีมานี้ รัฐบาลหลายรัฐบาลแถลงนโยบายแบบเขียนกันชั่วโหม่งเดียว
 เสร็จ เป็นนโยบายสมบูรณ์แบบ เหมือนเสือกางเกงสำเร็จรูปที่วางขายตามตลาด ซึ่งออกแบบไว้
 อย่างตายตัว รัฐบาลเหล่านี้ไม่ว่าจะยกป้ายว่าเป็นรัฐบาลประชาธิปไตยแบบไหน ต่างก็แถลง
 นโยบายคล้าย ๆ กัน แทบจะพูดได้ว่าไปลอกกันมา หลอกประชาชนอย่างขอไปที ฟังแล้วก็
 กลุ่มใจ ตูรากับว่าท่านนักปฏิวัติ นักการเมืองที่ตั้งตัวเองขึ้นเป็นรัฐบาล พอยึดอำนาจได้ก็
 ไม่รู้จะเอาอย่างไรกันดี จึงแถลงนโยบายกันตามประเพณีนิยมส่งเดชไป พอให้ประชาชนรู้ว่า
 ฉันทึมนโยบายจะแถลงเหมือนกัน กระผมถือว่าเป็นการดูหมิ่นประชาชนอย่างที่ไม่ควรจะให้
 อกยเลย การที่รัฐบาลเทวดา ๔๑ ปี ของการปฏิวัติต้องจัดทำนโยบายสำเร็จรูปมาแถลงซ้ำ ๆ
 กันอย่างไม่ละอายใจนี้ ก็เป็นเพราะว่าเป้าหมายการปฏิวัติยึดอำนาจของท่านเทวดาพวกนี้

ไม่ได้มุ่งไปที่ประโยชน์สุขของประชาชนอย่างสุจริตหากมุ่งไปที่ประโยชน์ส่วนตัว อยากมีอำนาจ
 อยากคั่ง อยากมีสายสะพาย อยากตั้งตัว สร้างตัว มีทรัพย์สินเงินทอง ข้าทาสบริวาร เมื่อ
 ไม่มุ่งประโยชน์สุขของประชาชนเป็นเป้าก็ไม่คิดถึงประชาชน แล้วก็ไม่สนใจที่จะวางนโยบาย
 ที่ถูกต้องแน่นอนช่วยประชาชนคนจนที่เป็นแรงงานที่เลี้ยงชาติ. ๔๑ ปีได้ผ่านไป โดยที่
 รัฐบาลเหวคาทุกรัฐบาลไม่ได้แก้ปัญหาของคนจนอย่างเป็นลำดับขั้นเลย ปัญหาคนจนเป็นได้
 เพียงงานฝาก ทำกันไปวันหนึ่ง ๆ อย่างชั่งกะตาย

สำหรับท่านปรีดี พนมยงค์ กระผมชื่นใจ เพราะท่านปฏิวัติอย่างมีเป้าหมาย และ
 นโยบาย ตลอดจนโครงการบริหารประเทศ ท่านไม่ได้สมัครเข้ามาบริหารประเทศด้วยมันสมอง
 ที่ว่างเปล่า และด้วยความปรารถนาที่จะกอบโกยหาความร่ำรวยอย่างที่นักปฏิวัติรุ่นหลัง ๆ
 เขาปรารถนา กระผมว่า ท่านปรีดี เป็นนักการเมืองที่มีความตั้งใจดีต่อประชาชนอย่างสุจริต
 ท่านควรจะเป็นคนที่มีประโยชน์ต่อประชาชน เพราะท่านเป็นนักปฏิวัติคนแรกของเมืองไทย
 ตลอดเวลา ๔๑ ปี ที่พูดถึงคนจน และหวังโยคนจนมาก

แต่กระผมไม่เห็นด้วยกับเป้าหมายและนโยบายเศรษฐกิจของท่านปรีดี ผู้เกิดก่อน
 กระผม ๖ ปี แม้ว่าเป้าหมายและนโยบายของท่านจะกระทำเพื่อแก้ปัญหาของคนจน กระผม
 เห็นว่าวิธีแก้ปัญหาเศรษฐกิจของคนจนยังมีทางออกที่ควรจะดีกว่า แม้ว่าอาจจะไม่ดีที่สุด
 กระผมเชื่อมั่นว่า วิธีการของลัทธิสังคมนิยม (Socialism) ที่คนหลายคนในปัจจุบันนี้กำลัง
 เชื้อถืออยู่ควายเจตนาที่เป็นกุศล ไม่ใช่วิธีการที่ดุด่าที่สุด กระผมเห็นมานานแล้ว และได้เขียนไว้นาน
 แล้วว่า การแก้ปัญหาเศรษฐกิจของเมืองไทย โดยเฉพาะปัญหาความยากจนควรจะทำ
 ดังนี้

- ๑) ระบายจัดการกินแรงให้หมดไป หรือให้ลดน้อยลง เพอร์บายแก้ปัญหา
 สำคัญ ที่เป็นภัยต่อชาติอย่างยง-คอง ปัญหาความยากจน และปัญหาช่องว่าง
 ระหว่างคนมกกับคนจน โดยไม่จำเป็นต้องผลิผลลามากระโจนไปหาลัทธิสังคมนิยม
 ซึ่งอาจมีผลสะท้อนเป็นโทษทางการเมือง อันเนื่องมาจากพื้นฐานของระบอบการ
 ปกครองประชาธิปไตยยังไม่แน่นหนาแข็งแรงพอ

การกินแรง - กระผมได้พูดไว้ซ้ำ ๆ ซาก ๆ จนคนบางคนเขารำคาญหู - เป็นต้นเหตุ
 ในขั้นมูลฐานของความยากจน ถ้าเราต้องการช่วยคนจน-ถ้าเราต้องการเห็นโลกร่มเย็นกว่านี้

—ถ้าเราต้องการกำจัดช่องว่างระหว่างคนมีกับคนจนให้แคบลง เข้าสู่ความเสมอภาคในระดับเดียวกัน—ถ้าเราไม่ต้องการเห็นสงครามล้างโลกระหว่างค้ายนายทุน กับค่ายคอมมิวนิสต์ ซึ่งประชาชนทั้งเด็กผู้หญิง และคนแก่ ต้องเป็นแพะรับบาป...เราก็ต้องร่วมมือกันกำจัดการกินแรงให้หมดไปอย่างเด็ดขาด และอย่างรีบด่วน คือให้ทันกับกำหนดเวลาที่ระเบิดปรมาณู จะระเบิดออกมา

มนุษย์เราทุกคนเกิดมาด้วยแรงงาน ธรรมชาติให้แรงงานทางสมอง และทางกาย แก่มนุษย์ทุกรูปทุกนาม เพื่อจะเลี้ยงตัวเองให้รอดอยู่ และเพื่อจะเลี้ยงลูกหลานให้เติบโตเป็นผู้สืบชาติมนุษย์ต่อไปอีก แต่แรงงานของมนุษย์ซึ่งได้มาโดยธรรมชาตินั้นได้ถูกแย่งชิง ปล้นสะดม มาทุก ๆ ยุค ตั้งแต่ยุคถ้ำจนถึงยุคตึกเอ็มไพร์สเตท ตึกยิ่งสูง วัตถุยิ่งมาก การกินแรงก็ยิ่งกระทำต่อกันมากขึ้น และช่องว่างระหว่างคนมีกับคนจน ก็ยิ่งกว้างออกไปมากขึ้นทุกที หลังจากยุคที่เงินได้มีอำนาจแห่งการขูดรีดสูงขึ้น ๆ ในศตวรรษที่ ๑๘ (Industrial Revolution) จนเกิดลัทธิจักรวรรดินิยม (Imperialism) ของพวกนายทุน ทำลายล้างอิสรภาพของชาติมนุษย์ ที่รกรกสันตติทั่วไปทั้งโลก เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันสมัย มาร์กซ์ (Marx) ก็เขียนขึ้นประกาศ Communist Manifesto แก่ชาติมนุษย์ ใน ค.ศ. ๑๘๔๘ เพื่อต่อต้านนายทุนด้วยกำลัง แล้ว ขบวนการคอมมิวนิสต์แห่งลัทธิสังคมนิยม (Socialism) ก็เริ่มออกเดิน. ในเวลาไล่เลี่ยกันนี้ คือ ห้างกันไม้ก็บี โทดส์เลน (Toads Lane) ในเกาะอังกฤษก็ให้กำเนิดแก่กลุ่มสหกรณ์กลุ่มแรก เพื่อหนนายทุนด้วยการช่วยตัวเองอย่างสันติ ตรงกับหลักธรรมของพระพุทธเจ้า คือ อตตาทิ อตตโนนาโต กับ อหิงสา ปรมโธมโม สังคมนิยม (Socialism) กับสหกรณ์ (หรือปัจเจกชนนิยม Individualism) ได้กระจายไปในท่ามกลางมนุษย์ชาติผู้เต็มไปด้วยปัญหาการยังชีพ สังคมนิยมคอมมิวนิสต์ได้แพร่ออกไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว เพราะเป็นการเมือง ส่วนสหกรณ์ไม่แพร่หลายเหมือนคอมมิวนิสต์ เพราะสหกรณ์จำกัดตัวอยู่ในทางเศรษฐกิจของมนุษย์แต่ละคน และยังมีต้นอยู่ในหลักการของประชาธิปไตยที่เสรี ถ้อยคติของชนกลุ่มใหญ่ และสันติธรรม ตลอดจนความเป็นอิสระเสรีในการใช้แรงงาน และการเก็บเกี่ยวผลได้จากแรงงานของแต่ละคน โดยไม่กินแรงใคร และไม่ถูกใครกินแรง

ควรสังเกตว่า คอมมิวนิสต์ในลัทธิสังคมนิยม ไม่ว่าจะ เป็นสาวกของมาร์กซ์ หรือ เลนิน หรือคาสโตร หรือเมาเซตุง ต่อต้านนายทุนด้วยการใช้กำลังบังคับ ด้วยการทำลาย

โลกเก่าเพื่อสร้างโลกใหม่ ด้วยการกำจัดเสรีภาพและอิสรภาพของประชาชนแม่
 ในทางความคิด ด้วยการเอาเลือดล้างโลกเพื่อให้โลกสะอาด วิธีการของคอมมิวนิสต์
 เป็นการเอา เวิร์ ระเบิด เวิร์ ซึ่งเป็นศัตรูของสันติธรรม ส่วนสหกรณ์นั้นตรงกันข้าม สหกรณ์
 ไม่ใช่กำลัง ไม่ใช่การบังคับกดขี่ ไม่เช่นฆ่านายทุน แต่เคารพสิทธิเสรีภาพ ความ
 พอใจ และอิสรภาพของประชาชนแต่ละคน และของชาติมนุษยชาติทั่วไป สหกรณ์
 ไม่ทำลายโลกเก่า แต่บูรณะโลกเก่าให้ดีขึ้นด้วยสันติวิธี สหกรณ์ยึดมติมหาชน
 กลุ่มใหญ่ เพราะสหกรณ์ถือหลักประชาธิปไตยที่เสรีและเป็นอิสระ ไม่นำพาต่อ
 ประชาธิปไตยที่เอาประชาชนไปเป็นทาสของรัฐ อย่างประชาธิปไตยของคอมมิวนิสต์
 สหกรณ์บูชาสามัคคีธรรมของมนุษย์ตามพุทธพจน์ที่ว่า สมัคคานัง ตะโป สุโข และ
 บูชาหลักการ ไม่เบียดเบียนกัน ตามพุทธพจน์ที่ว่า อภัยา บิฆมัง สุขัง โลเก
 กล่าวโดยสรุปแล้ว คอมมิวนิสต์ ต้องการสร้างโลกใหม่ สังคมใหม่ ด้วยเวิร์ แต่
 สหกรณ์ต้องการสร้างโลกใหม่ สังคมใหม่ ด้วยปัญญา

กระผมได้ยืนยันว่า การกินแรงเป็นสมมุติฐานของความยากจน คอมมิวนิสต์คัดค้าน
 การกินแรงระหว่างคนกับคนด้วยการใช้กำลังก่อเวิร์ ในเวลาเดียวกัน คอมมิวนิสต์ก็ส่งเสริม
 การกินแรงระหว่างคนกับรัฐด้วยการใช้กำลังก่อเวิร์เช่นเดียวกัน สหกรณ์คัดค้านการกินแรง
 ะหว่างคนกับคน และระหว่างคนกับรัฐเพราะสหกรณ์ไม่ก่อเวิร์ แต่เคารพ อำนาจของ
 ปวงชนด้วยการใช้ปัญญา ยอมรับนับถือเสรีภาพของการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ไม่ว่าจะความ
 คิดนั้นจะส่งเสริม หรือเป็นปฏิปักษ์ต่อสหกรณ์หรือไม่ ซึ่งในระบอบคอมมิวนิสต์ การคิดอย่าง
 อิสระ จะกระทำมิได้เป็นเด็ดขาด พาสเตอร์แนค นักเขียนโนเบลไพร์ซ์ ของโซเวียตส์เซีย
 เขียนเรื่อง "ดร. ซิวาโก" ด้วยความคิดที่เป็นอิสระ แต่พาสเตอร์แนคก็ถูกขังจนตาย ความคิด
 อันอิสระของคนจน หนีไม่พ้นความต้องการท้องถิ่น และความเป็นอิสระเสรีของใจและกาย
 สหกรณ์เคารพความคิดอันน้อยอย่างเคร่งครัด

ในเมืองไทย เรามีคนจนไม่ต่ำกว่า ๘๕ เปอร์เซ็นต์ ไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของ ๘๕
 เปอร์เซ็นต์ต้องอยู่ในสลัม อยู่กระต๊อบหลังคารั่ว ไร้เสื่อขาดกางเกงขาด อดมอกินมอ ไม่มี
 งานทำเป็นหลักแหล่งมั่นคง ลูกหลานขาดการศึกษา เวลาเจ็บไข้ไม่มีหมอรักษา และบางที
 ก็ตายโดยไม่เห็นหน้าหมอ คนจนเหล่านี้ถูกนายทุนขูดรีดกินแรงด้วยวิธีการสารพัด เป็นทาส
 ของคอกเบียดงแต่ร้อยละ ๑๔ ต่อปี ไปจนถึงร้อยละ ๓๐๐ ต่อปี เป็นทาสของขบวนการ

คอร์รัปชัน เป็นทาสของขบวนการคนกลาง เป็นทาสของขบวนการเจ้าขุนมูลนายในเครื่องแบบ เป็นทาสของขบวนการการพนัน ซึ่งรัฐบาลเป็นเจ้ามือโหดที่กระทำการกินแรงประชาชนอย่างขาดความเมตตาปราณี ตลอดจนเป็นทาสของขบวนการผูกขาด กักตุน ซึ่งนำโดยพ่อค้าอิทธิพลผู้ยิ่งใหญ่ ถือเงินเป็นอำนาจ กับเป็นทาสของนักปฏิวัติทางการเมืองที่เล่นการเมืองเพื่อลาภยศ สายสะพาย และวาสนาบารมี คนไทยซื้อเป็นไทย แต่คนไทยไม่เสรี ทาสไทยได้เลิกไปแล้วในรัชกาลที่ ๕ แต่ในสมัยประชาธิปไตยแบบไทย ๆ ๔๑ ปี คนไทยก็ยังเป็นทาสอยู่ เป็นทั้งทาสทางการเมืองและทาสทางเศรษฐกิจ การกินแรงทำให้ไทยเป็นทาส การกินแรงเป็นศัตรูของความสุสุขสมบูรณ์ เราต้องกำจัดการกินแรงให้หมดไป เราต้องตั้งต้นเสียเดี๋ยวนี้ก่อนที่คนจะหนีไปหากอมมิวนิสต์

จึงยืนยันได้ว่า ก้าวแรกของการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของเมืองไทยก็คือ ต้องเร่งกำจัดขบวนการกินแรงเสียทุกขบวน นี่เป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่รัฐบาลของประชาชนควรจะทำให้ในทันทีทันใด เพราะมีอำนาจที่จะทำได้ ถ้าแม่จะทำ ไม่จำเป็นจะต้องผลิผลามกระโจนไปหาสังคมนิยม ซึ่งมีผลสะท้อน เป็นโทษทางการเมือง เนื่องจากพื้นฐานการปกครองประชาธิปไตยยังไม่แข็งแรงมั่นคงพอ

๒) **วางรากฐานเศรษฐกิจสหกรณ์** และกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ให้
ถือสหกรณ์เป็นนโยบายเศรษฐกิจแห่งชาติ เพื่อช่วยให้ประชาชนคนยากจนพ้น
จากกำมือของนายทุน และพ้นจากกรงเล็บของคอมมิวนิสต์ ซึ่งจะทำให้ประชาชน
มีความสุขสมบูรณ์และเป็นอิสระเสรี

สิ่งที่จะต้องทำการด่วนสำหรับการพัฒนาชาติไทย ก็คือ การสร้างระบอบเศรษฐกิจสหกรณ์

สหกรณ์เป็นระบอบเศรษฐกิจแรงงานของประชาชน จัดโดยประชาชน และจัดเพื่อประชาชน ต่างกับเศรษฐกิจสังคมนิยม ซึ่งจัดโดยรัฐที่ใช้อำนาจอยู่เหนือประชาชนอย่างเฉียบขาด ไม่มีระบอบเศรษฐกิจใดที่เคารพสิทธิเสรีภาพ และประโยชน์สุขของประชาชน มากเท่ากับระบอบเศรษฐกิจสหกรณ์ ไม่มีระบอบเศรษฐกิจระบอบใดที่เชิดชู และเทิดทูนแรงงานของประชาชนด้วยวิธีการอันเป็นธรรมและเป็นอิสระเสรี ยิ่งกว่าระบอบเศรษฐกิจแรงงานแบบสหกรณ์ และไม่มีระบอบเศรษฐกิจระบอบใด ที่เป็นประชาธิปไตย มีความเสมอภาคอันเป็นธรรมทางเศรษฐกิจยิ่งกว่าระบอบเศรษฐกิจสหกรณ์ ประชาชนได้ยืนขึ้นแล้ว หลังวันที่ ๑๕

ตุลาคม ๒๕๑๖ จึงเป็นโอกาสและเป็นเวลาที่เหมาะสม ได้จึงหว่าอย่างที่สุดสำหรับการสร้างระบบเศรษฐกิจสหกรณ์ ขึ้นในกลุ่มประชาชนทุกกลุ่ม เพื่อให้เกิดสังคมสหกรณ์อันจะนำไปสู่รัฐสหกรณ์ และรัฐสวัสดิการ (Welfare State) ซึ่งเป็นยอดปรารถนาของมนุษย์ เป็นประการที่สุด

กลุ่มสหกรณ์ที่เสรีทุกกลุ่ม ไม่อยู่ใต้อำนาจการบงการของรัฐเพราะประชาชนเป็นเจ้าของกลุ่ม ประชาชนเป็นหน่วยของกลุ่ม เป็นพลังของกลุ่ม เป็นกำแพงและบ่อมปรากฏที่ป้องกันกลุ่ม นายทุน และคอมมิวนิสต์จะบุกรุกแทรกซึมเข้าไปหาประโยชน์ในกลุ่มสหกรณ์ไม่ได้เลย เพราะในกลุ่มสหกรณ์คนสุขสมบูรณ์แล้ว มีทองอ้อม มีเสรีภาพสมบูรณ์ ไม่มีการกินแรง ไม่มีทาสน้ำเงิน ไม่มีทาสแรงงาน และไม่มีทาสการเมือง ทุกคนเป็นเสรีชน เป็นตัวของตัวเอง เป็นผู้มธยผลิตเอง ขายเอง และซื้อเอง ไม่เดือดร้อนในการครองชีพ ในกลุ่มสหกรณ์กำไรซึ่งเป็นแรงงานส่วนเกินของมนุษย์แต่ละคนจะตกเป็นของเจ้าของแรงงานแต่ละคนผู้ออกแรงงานเท่านั้น จะไม่ถูกรีดเอาเปรียบ ถูกแย่งชิง ถูกปล้นตักไปเป็นของคนอื่นที่ไม่ได้ออกแรงงาน คนที่หากินกับเงินกับดอกเบี้ยกับการเอาเงินไปต่อเงินด้วยวิธีการลดเลี้ยวเคี้ยวคด นานาประการ อันเป็นการเอาเปรียบเพื่อนมนุษย์ จะมีไม่ได้ เพราะเงินในระบบสหกรณ์หมดอำนาจ ซึ่งต่างกับระบบนายทุน ซึ่งเงินทรงอำนาจ และต่างกับระบบคอมมิวนิสต์ ซึ่งรัฐทรงอำนาจ

ในด้านการเมือง ซึ่งสหกรณ์ในอดีตและปัจจุบัน ไม่เข้ามาเกี่ยวของด้วย กระผมเห็นว่าสหกรณ์มีการเมืองอยู่ในตัว เป็นอัตโนมัติอยู่แล้ว ขาดอยู่แต่ผู้ที่จะนำเอามาประยุกต์ใช้บริหารประเทศและสังคมเท่านั้น กลุ่มสหกรณ์เมื่อมีจำนวนมากชน และกระจายไปทั่วประเทศ จะทำให้หน่วยปกครองที่เล็กที่สุด (คือหมู่บ้านซึ่งมีอยู่ประมาณ ๕๐,๐๐๐ หมู่ทั่วราชอาณาจักรไทย) ต้นตัวในเรื่องสิทธิ เสรีภาพ ตลอดจนหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำรงชีวิต และครองสังคมอย่างเป็นธรรม ประชาชนในกลุ่มสหกรณ์ทุก ๆ กลุ่มจะได้รับการศึกษาอบรมให้เข้าใจถึงหลักการดำรงชีวิตในสหกรณ์ว่า จะพึงปฏิบัติตัวอย่างไรจึงจะเกิดเสรีภาพอันเป็นธรรมขึ้นได้ในการครองชีพ เมื่อเข้าใจหลักเสรีภาพอันเป็นธรรมในการครองชีพแล้วก็จะเกิดประชามติสำคัญขึ้นในกลุ่มสหกรณ์ ทุกกลุ่มทั่วประเทศ คือ ประชามติที่ว่า "แรงงานของเราแต่ละคนต้องเป็นของเรา ใครจะมาบังคับข่มขู่ ใช้เล่ห์กลฉ้อฉล ย่อแย่งเอาไปไม่ได้" นี้หมายถึง หลักการครองสังคมอย่างเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ

และยังเกิดประชามติที่ว่า “ประชาชนแต่ละคน ผู้เบ็ดตนกำเนิดแห่งรัฐ เป็นหน่วยหนึ่งของสังคมและของชาติ เราเป็นเจ้าของสังคมและชาติ เราจึงทรงสิทธิอันสมบูรณ์ในการมีอำนาจครองสังคมและชาติ ไม่มีใครจะมามีอำนาจเหนือเราได้เลย และเราย่อมมีหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อสังคมและชาติในอันที่จะต้องรักษา บำรุง (ภาษี) และบริหารเพื่อให้สังคมและชาติได้ดำรงอยู่เจริญรุ่งเรืองและปลอดภัย ซึ่งจะสรุปผลเป็นความสุขสมบูรณ์ของราษฎรแห่งรัฐสวัสดิการ (Welfare State) นี้หมายถึง หลักการครองสังคมอย่างเป็นธรรมทางการเมือง

การครองสังคมอย่างเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและทางการเมืองจะค่อย ๆ เกิดขึ้นด้วยตัวของมันเองแบบอัตโนมัติ ไม่มีการเจาะจงเพื่อจะมีอำนาจหรือเพื่อจะเบียดเบียนในทางใช้อำนาจข่มขู่ประโยชน์กัน หรือปฏิบัติอย่างที่นักการเมืองเขาทำกัน ทั้งนี้เพราะสหกรณ์ไม่ปฏิบัติ แต่วิวัฒนาการ ตรงตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้าที่ว่า “อภยา บัจฉัง สุขัง โลเก” (ความไม่เบียดเบียนกันเป็นสุขในโลก) กับ “อหิงสา ปรมโ ธัมโม” (ความไม่เบียดเบียนกันเป็นบรมธรรม)

วิธีการครองสังคมแบบสหกรณ์ อันจะเกิดขึ้นเองแบบอัตโนมัติจะหลอหลอมขึ้นทีละน้อยในกลุ่มสหกรณ์แต่ละกลุ่ม กลุ่มสหกรณ์ยังมีมากขึ้นตามเจตจำนงของประชาชนเจ้าของสังคมเจ้าของชาติ มติการครองสังคมก็จะยิ่งแน่นหนามั่นคงขึ้นทุกที กลุ่มสหกรณ์ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านทั่วราชอาณาจักรไทยเหล่านี้ จะไม่ยืนอยู่อย่างโดดเดี่ยว แต่จะเข้าสู่ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในวงจรของกิจกรรม และเกิดเป็นตาข่ายสหกรณ์ ซึ่งคลุมทั่วแผ่นดินไทย เพราะมีการเชื่อมโยงกันโดยทางและถนน ซึ่งสร้างขึ้นด้วยความปิติเต็มใจ ไม่มีการบังคับ ของเหล่าสมาชิกที่อุทิศแรงงานให้แก่สังคมและชาติเพื่อประโยชน์สุขของตนเองแต่ละคน การสร้างทางหรือถนนเชื่อมกลุ่มสหกรณ์ในหมู่บ้านทั่วประเทศนี้ กลุ่มสหกรณ์ต่าง ๆ ในเขตติดต่อ อาจร่วมกันพิจารณา จ่ายเป็นค่าจ้างแรงงานให้ก็ได้ ตามความเหมาะสม เพราะกลุ่มสหกรณ์ย่อมมีรายได้ หรือมิฉะนั้นหมู่บ้านก็อาจตั้งฐานพลังทางเศรษฐกิจขึ้นตามความเหมาะสม (เรื่องฐานพลังจะได้กล่าวไว้ในจดหมายเปิดผนึกฉบับต่อไป) ซึ่งจะทำให้หมู่บ้านเกิดกำลังการเงิน และนำเงินมาสร้างถนนหนทาง ตลอดจนการสาธารณูปโภคอื่น ๆ แม้แต่สวัสดิการ โดยที่รัฐบาลไม่ต้องเสียเงินงบประมาณให้เลย

ตาข่ายสหกรณ์ ในความเห็นของกระผม เมื่อได้ก่อรูปขึ้นแล้ว จะกลายเป็นพื้นฐาน การปกครองแบบประชาธิปไตยที่เสรีในที่สุด ตาข่ายสหกรณ์ (คู่มือ) คือ กลไกการเมือง ที่เกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติ ไม่มีการเจาะจงโดยเจตนา กลไกการเมืองนี้จะสร้างไทยใหม่ให้ สุขสมบูรณ์ โดยไม่ต้องทำลายไทยเก่า ดังเช่นกลไกการเมือง ที่ถือหลักสังคมนิยม ได้ทำลายอยู่ ประโยชน์อันใหญ่ยิ่งที่จะพึงได้จากกลไกการเมืองของตาข่ายสหกรณ์ กระผมขอระบุไว้ดัง ต่อไปนี้

(๑) ตาข่ายสหกรณ์ บิดทางไม่ให้ผู้ร้ายของประชาชนเล็ดลอดเข้ามายึด อำนาจประโยชน์ได้อีกต่อไป

ตาข่ายสหกรณ์ ซึ่งคลุมอยู่ทั่วประเทศจะป้องกันไม่ให้ผู้ร้ายของประชาชน (ทั้งผู้ ร้ายทางการเมืองและผู้ร้ายทางเศรษฐกิจ) เล็ดลอดแทรกแซงเข้ามามีอำนาจเหนือประชาชน ได้อีก ขออธิบายไว้ดังนี้

เท่าที่เป็นมาแล้ว ในประเทศไทย คนไทยที่หากินกับการเมือง และหากินกับพ่อค้า คนต่างด้าว หรือคนต่างด้าวที่แปลงชาติเป็นไทย หรือกลายเป็นไทย ผู้เป็นสมุนของเขา ได้ใช้อำนาจทางการเมือง และการเงิน ตำแหน่งหน้าที่ อภิสิทธิ์ อิทธิพล ตลอดจน บุคคลมากมาย หลายคนในขบวนการข้าราชการ ที่อยู่ใต้อำนาจ กระทำการยึดครองอำนาจทั้งทางตรงและ ทางอ้อม โกงกินชาติและประชาชนในวิธีต่าง ๆ มาเป็นปี ๆ เป็นเหตุให้ประชาชนสูญเสีย อำนาจอธิปไตย และเป็นเหตุให้เศรษฐกิจเสื่อมโทรม ราษฎรอดอยากจนทั่วประเทศ คนไทยพวกนี้ เป็นเพียงชนกลุ่มน้อย แต่กลับมีอำนาจใหญ่ยิ่ง สามารถชกตายนตายชปลายเป็น หากินกับอำนาจและเงิน สุจริตสังคมให้ยากจนลงทุกวัน ผลักดันให้ชาติเสื่อมสลายไปสู่ความ ล่มจม ต่อหน้าต่อตาประชาชนเจ้าของชาติ ซึ่งยืนอยู่ด้วยขันติธรรมอันสูงยิ่ง และไม่มีทาง จะช่วยตัวเองได้ นอกจากจะลุกขึ้นทำสงครามกลางเมือง อย่างราษฎรในฝรั่งเศส เมื่อ ๑๘๔ ปี ก่อน หรือราษฎรในรัสเซียเมื่อ ๕๖ ปี ก่อน

แต่ตาข่ายสหกรณ์จะช่วยป้องกันไม่ให้เมืองไทยจราจล จนกลายเป็นฝรั่งเศส หรือ รัสเซีย ซึ่งเป็นการขัดแย้งกับหลักสันติธรรมของพระพุทธศาสนาอย่างร้ายแรง ในตาข่าย สหกรณ์ ชนกลุ่มน้อยจะแทรกแซงเข้ามายึดครองอำนาจไม่ได้ทั้งทางตรงทางอ้อม เพราะใน

ตาข่ายสหกรณ์ทั่วประเทศ ทุกหมู่บ้านเป็นบ่อมปรากฏที่เข้มแข็ง สมาชิกสหกรณ์ทุกกลุ่ม สามารถผนึกกำลังอย่างสงบ เข้าแถวปิดทางไม่ให้คนที่คิดโกงสังคมเหล่านี้ เล็ดลอดเข้ามาหาเสียงเพื่อทำร้ายประชาชนในรัฐสภาได้ ทหารและตำรวจซึ่งเคยถูกบังคับให้เป็นขุมกำลังสำหรับยึดอำนาจ กลายเป็นสมาชิกสหกรณ์ อย่างน้อยก็เป็นสหกรณ์ผู้บริโภค มีการอยู่ติดกันดี อิมหันต์สำราญ ย่อมจะไม่ยอมเสียศักดิ์ศรีของเครื่องแบบ และความเป็นคนไทยผู้เสรี มอบตัวเข้าเป็นข้าทาสของผู้แสวงโชคทางการเมืองพวกนี้ เพื่อเอาชีวิตของตนเองและครอบครัว ปลอดภัยเป็นพรมบนแผ่นดินไทย สำหรับให้เขาย่ำไปฉ้อราษฎร์บังหลวง เป็นมหาเศรษฐีขึ้นมา จากหลังของราษฎร สมาชิกสหกรณ์ทุกคน จะระแวงระวัง สอดสายตามอง ไม่ยอมให้ปีศาจร้ายที่หากินกับการเมืองตนไหนผุดขึ้นมาจากเมืองนรก เพื่อเกาะกินเลือดเนื้อของประชาชนได้อีกต่อไป ตาข่ายสหกรณ์ที่ขึงคลุมทั่วประเทศ จะเป็นการเริ่มต้นของอวสานแห่งนักการเมืองผู้ไร้อุดมการณ์ ที่กบฏต่อราษฎรมาอย่างน้อย ๔๑ ปี

(๒) ตาข่ายสหกรณ์ คึงประชาชนออกมาจากค่ายกักกันของคอมมิวนิสต์
พ้นจากการเป็นทาสแรงงาน และคึงประชาชนออกมาจากคุกนายทุน พ้นจากการ
เป็นทาสนาเงิน

ในปัจจุบันนี้ คอมมิวนิสต์ต่างชาติได้เล็ดลอดเข้ามาฉวยโอกาสจากความทุกข์ยากของประชาชน ตั้งค่ายใต้ดิน และบนดินขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ อย่างน้อยมากกว่าครึ่งประเทศ และทำการก่อกวนชาติและหลอกลวงประชาชนที่ยากจนให้เข้าไปเป็นทหารป่าในค่าย บังคับให้คนไทยฆ่ากันเอง บังคับให้ทำงาน กตขี้ไวใต้อำนาจอย่างโหดเหี้ยม ใครขัดขึ้นหรือคิดหนีก็ถูกยิงทิ้งอย่างทารุณ นีคือค่ายกักกันทาส ไม่ใช่ค่ายที่ปลดปล่อยทาสให้เป็นเสรีชน ประชาชนคนยากผู้ถูกหลอกหรือถูกบังคับให้ไปเป็นทาสอยู่ในค่าย เป็นผู้ที่ควรสงสารอย่างยิ่ง เพราะเป็นผู้ที่หนีเสือปะจรเข้ เขาถูกสูบเลือดในคุกนายทุน จึงหนีไปพึ่งคอมมิวนิสต์ แต่ในค่ายคอมมิวนิสต์เขาก็กลายเป็นทาสที่มีชีวิตอยู่กับความตาย ประชาชนคนยากเหล่านี้รอความช่วยเหลือจากรัฐบาล รัฐบาลก็ได้พยายามช่วยเหลืออยู่ แต่ก็ยังไม่พบความสำเร็จที่ควรพอใจได้

ตาข่ายสหกรณ์จะช่วยประชาชนผู้นำสงสารเหล่านี้ (คูนัง) ในกลุ่มสหกรณ์ทุกหมู่บ้าน สมาชิกมีงานทำในระบบฐานพลังทางเศรษฐกิจ มีการทำมาหากินที่ปลอดจากการขูดรีดกินแรง ของคนกลางและนายทุน มีความอิมหันต์สำราญ อยู่ดีกินดี สหกรณ์ทุกหมู่บ้านเปิด

ประตูโล่ง คอยรับประชาชนที่ยากไร้ ประชาชนที่กลายเป็นทาสอยู่ในค่ายคอมมิวนิสต์
 อคมอกินม้อ ตายอยู่กลางดินตาคแตกตาคฝน ก็สามารถหนีร้อนเข้าไปพึ่งเย็นอยู่ในกลุ่มสหกรณ์
 ได้ มีชีวิตอยู่กับชาวสหกรณ์อยู่รวมกลุ่มอย่างพี่น้อง พึ่งพาอาศัยกัน เคารพสิทธิและเสรีภาพ
 อันเป็นธรรมซึ่งกันและกัน ไม่กดขี่รังแกกันแรงกัน เพราะระบบสหกรณ์ไม่เปิดช่องให้สมาชิก
 เอาเปรียบกันแรงกันได้เลย ทุกคนเสวยผลจากแรงงานของเขาแต่ละคน ไม่กินแรงใคร และ
 ไม่มีใครมากินแรง นอกจากนึ่งเสวยผลสวัสดิการเมื่อแก่ชราป่วยไข้พิการ จากแรงงานของเขา
 กับผู้ร่วมกลุ่มที่สะสมไว้ในกลุ่มคล้ายรูปออมทรัพย์ ในกลุ่มสหกรณ์ตามหมู่บ้าน ทุกคนมีชีวิตอยู่
 ในบ่อมปรากการที่อบอุ่น ลูกหลานมีการศึกษาแบบให้เปล่า ตามหลักสวัสดิการ พึ่งตัวเอง
 เลี้ยงตัวเองตามหลัก อุตสาหิ อุตโนนาโต และมัธยัสถ์ ไม่ฟุ่มเฟือย วัฒนธรรมตะวันตกที่
 เหลวแหลกและฟุ้งเฟ้อ ทำลายชีวิตของคนไทยยุคใหม่ให้ย่อยยับและต่ำทราม ไม่มีโอกาสเข้า
 ไปบ่อนทำลายชาวสหกรณ์ในกลุ่มได้ง่าย ๆ เพราะชาวสหกรณ์อยู่ในบรรยากาศของคตินิยมที่ว่า
 ความมัธยัสถ์สร้างความสุขสงบร่มเย็น ความฟุ่มเฟือยสร้างความฉิบหายวุ่นวาย

ความสุขสมบูรณ์ในกลุ่มสหกรณ์ตามหมู่บ้าน จะดึงประชาชนที่ตกเข้าไปเป็นทาส
 ในค่ายคอมมิวนิสต์ออกมาหาแสงสว่างทุกวัน แล้ววันหนึ่ง ค่ายคอมมิวนิสต์ก็จะเหลือเพียง
 หัวหน้าคอมมิวนิสต์ผู้ไม่แสวงแสงสว่าง และค่ายนั้น ๆ ก็จะยืนตายเป็นค่ายร้างในที่สุด

นี่จะเป็นการช่วยรัฐบาลในการป้องกันคอมมิวนิสต์ ช่วยชีวิตทหารไทย และคนไทย
 และช่วยลดงบประมาณรายจ่ายที่ไม่เป็นสาระแก่นสาร ตลอดจนช่วยระงับการจ่ายเงินที่ไต่มา
 จากน้ำเหงื่อของประชาชนไม่ให้ไปฆ่าประชาชนผู้หยาดน้ำเหงื่ออื่น

ต่อไปนี้จะพูดถึงคุณนายทูน

ประเทศไทยเต็มไปด้วยคุกของคุณนายทูน รัฐบาลไม่ว่ายุคไหน ไม่เคยมีความคิดที่จะ
 ปิดประตูคุกคุณนายทูน เพื่อให้นายทูนซึ่งตัวเองอยู่แต่ในคุกของเขา ไม่ออกมาเพื่อนำทำ
 อันตรายต่อประชาชน เช่น เทียวกดขี่ขูดไถรังแก กินแรง และฉูดฉาดเอาประชาชนเข้าไป
 เป็นทาสน้ำเงินในคุก คุณนายทูนของเมืองไทย เป็นคุกที่ลาหลังและตุร้ายที่สุดแห่งหนึ่งใน
 บรรดาคุกนายทูนทั่วโลก ทั้งนี้เพราะว่า คุณนายทูนของเมืองไทยยังอุดมไปด้วยเครื่องทรมาน
 มนุษย์ด้วยวิธีการที่โหดเหี้ยมป่าเถื่อน เช่น วิธีทำนาบนหลังคนด้วยการนอนกินดอกเบ็ยอัตรา
 สูง และดอกเบ็ยทบตันที่ลูกหนไม่มีวันใช้ได้หมดเลย วิธีออกหอยกินแบ่งกินรวบซึ่งปล้น

ประชาชนและสังคมไปปีละพัน ๆ ล้านบาท เป็นเหตุให้ประชาชนส่วนใหญ่และสังคมยากจน
 วิถีเอาเปรียบของขบวนการคนกลาง ตลอดจนวิธีการเอาเงินต่อเงินสารพัดวิธี ตั้งแต่ขบวนการ
 ค้าไปจนถึงขบวนการคอร์รัปชัน จักรวรรดิบังหลวง คุกของนายทุนผู้หากินกับอำนาจของเงิน
 เหล่านี้ได้บ่อนทำลายเศรษฐกิจของชาติและของประชาชนอย่างย่อยยับ เป็นผลให้เมืองไทย
 ยังคงยากจนเอาตัวไม่รอด มีหนี้ท่วมตัวมากขึ้นทุกวัน ซึ่งถ้าไม่แก้ไขก็จะล่มจมในที่สุด

เราชาวสหกรณ์ไม่ต้องการอย่างยิ่งที่จะเอาเวรระงับเวร เราเป็นศิษย์พระตถาคต
 เราไม่ต่อต้านนายทุนด้วยเวร อย่างที่พวกคอมมิวนิสต์ เขาต่อต้าน แต่เราจะป้องกันตัวของ
 เราอย่างชอบธรรม และอย่างสันติด้วยปัญญาตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้าที่ว่า นัตถิ สันติ
 ปริงสุขัง เท่านั้น นายทุนทั้งหลาย ทั้งหน้าเลือดและไม่หน้าเลือด ไม่ต้องกลัวว่า เราจะ
 ล้างโลกด้วยเลือด เราไม่ต้องการให้โลกเน่าเพราะเลือดเน่า เราต้องการให้โลกร่มเย็นและ
 สวยงาม จะไม่มีการทำลายสังคมเก่า เพื่อสร้างสังคมใหม่ ในขบวนการสหกรณ์เป็นอันขาด
 แบบที่ขบวนการสังคมนิยมคอมมิวนิสต์กำลังทำอยู่ เราจะบูรณะสังคมที่ผุพังและคร่ำครึให้ดีขึ้น
 ยุติธรรมขึ้นด้วยการสร้างกลุ่มสหกรณ์ขึ้นทั่วประเทศตามหมู่บ้านทุก ๆ หมู่ เราทำภายใน
 ขอบเขตของสิทธิอันชอบธรรมของมนุษยชน ทำตามคติธรรมของสหประชาชาติที่ว่าด้วยการ
 ผดุงไว้ซึ่งสิทธิของมนุษยชน (The Rights of Man) ไม่ทำลายล้างสิทธิเสรีภาพของเพื่อนมนุษย์
 ทั่วไป ท่านนายทุนชั้นเลวทั้งหลายจงใช้สิทธิที่ไม่ชอบธรรมกดขี่รีดไถสุบเลือดคนจนต่อไป
 เด็ด เราไม่ต่อสู้กับท่านให้เปลืองชีวิต เปลืองเวลาเปลืองแรงงาน เราจะถนอมแรงงานของ
 เราไว้แต่ละคน ออกแรงทำงานของเราแต่ละคน และสร้างชีวิตสร้างฐานะขึ้นมาแต่ละคน
 อย่างเสรีด้วยคติธรรมของสหกรณ์ คือ ไม่เบียดเบียนใคร เรายึดหลักธรรมของพระพุทธเจ้า
 ที่ว่า อหิงสา ปรมัตถ์โม (การไม่เบียดเบียนกันเป็นบรมธรรม) เราจะกอดคอกันอยู่แต่ใน
 รั้วของกลุ่มสหกรณ์ของเราเท่านั้น ไม่ออกไปเบียดเบียนใคร กลุ่มของเราจะโตขึ้นเองอย่างสงบ
 ไม่มีการแสวงอำนาจ เพราะอำนาจจะเกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติของการเกาะกลุ่ม คนยาก
 คนจนจะเข้ามาหาความร่มเย็นในกลุ่มของเราตามสิทธิเสรีภาพและความพอใจของเขา ถ้า
 คนยากคนจนที่โผล่มาหาเราเหล่านี้ จะสลัดตัวออกมาจากคุกของนายทุนชั้นเลวเพื่อแสวงแสง
 สว่างของชีวิต ก็ขอนายทุนที่เลวทั้งปวง จงอย่าได้ถือโทษเราเลย และถ้าหากคุกของนายทุน

แล้ว ๆ จะกลายเป็นคูกร่าง ไม่มีทาสน้ำเงินจะให้เขารีดไถได้อีกต่อไป ก็ขอให้เขาจงเข้าใจ
ว่ามันเป็นเรื่องของกรรมเก่าที่เขาต้องใช้หนี้ เขาหนีกฎแห่งกรรมไปไม่ได้

สรุปแล้ว กระผมก็ขอกล่าวด้วยความมั่นใจว่า ตาข่ายสหกรณ์จะดึงคนยากคนจน
ออกมาจากค่ายคอมมิวนิสต์ และคุกนายทุน และจะทำให้ค่ายคอมมิวนิสต์และคุกนายทุนยืน
ตาย ไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อเสรีชนเจ้าของแรงงานบริสุทธิ์อีกต่อไป แล้วเมืองไทยจะสันติและ
สุขสมบูรณ์

(๓) ตาข่ายสหกรณ์สร้างพินฐานอันมั่นคงแน่นหนา ให้แก่ระบอบ
ประชาธิปไตยที่เขายกเยียดให้เราตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ พินฐานอันจะไม่จม
ผู้ร้ายของประชาชนคนใดเข้ามาขุดทำลายได้เลย เพราะมันเป็นพินฐานที่หนัก
กำลังของประชาชนไว้อย่างแข็งแกร่งทั่วประเทศ เป็นฐานรากที่ท้าวดยเหล็กกล้า
สำหรับรองรับตักประชาธิปไตยที่ประชาชนเป็นเจ้าของและเป็นใหญ่อย่างแท้จริง

๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ เวลาเช้ามีด คนไทยกลุ่มหนึ่งที่ทะเลาะกับเจ้าองค์หนึ่งที่
ปารีส-นครแห่งการปฏิวัติ ได้ร่วมมือกับคณะทหารคณะหนึ่งทำการปฏิวัติยึดอำนาจเปลี่ยน
ระบอบการปกครองเป็นประชาธิปไตย การทะเลาะกับเจ้าซึ่งใช้อำนาจและอารมณ์มากกว่า
เหตุผลองกัน ได้ทำให้เกิดอุปัทวเหตุ (เช่นเดียวกับการใช้อำนาจของนายตำรวจใหญ่ที่บริเวณ
พระราชวังดุสิตเมื่อ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖) ที่จุดชนวนของการปฏิวัติขึ้นอย่างรวดเร็วใน
นครหลวงกรุงเทพ ฯ ครึ่งนั้น และได้ก่อความระส่ำระสายทางการเมืองและทางเศรษฐกิจขึ้น
เรื่อยมา ๔๑ ปี จนถึงทุกวันนี้ อุดมการณ์ของการปฏิวัติครั้งนั้นก็คือหลัก ๖ ประการซึ่งมีการ
ฉลองกันในงานฉลองรัฐธรรมนูญตอนแรก ๆ แต่แล้วก็เงยบหายเข้ากลีบเมฆไป ไม่มีการเอ่ย
ถึงหลัก ๖ ประการนี้อีกเลย ทั้งนี้เพราะได้เกิดการแตกแยกอย่างร้ายแรงขึ้นในระหว่างนัก
ปฏิวัติ ผู้เอาชนะตัวเองไม่ได้ การแตกแยกซึ่งหมายถึงการแสวงอำนาจและช่วงชิงอำนาจมา
พินกันเอง ได้ทำให้นักปฏิวัติ ๒๔๗๕ หลายคนคิดถึงแต่การรักษาอำนาจ ไม่มีจิตใจจะนึกถึง
อุดมการณ์เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างจริงจังอีกเลย การเล่นการเมืองได้กลายเป็น
การเล่นหมากรุกกลเพื่อรักษาบัลลังก์แห่งอำนาจ ด้วยการคอยจับไหวจับพริบ หาทางวิตรอน
ฝ่ายตรงข้ามไม่ให้มีเสียงมีกำลังขึ้นมาได้เท่านั้น ประโยชน์สุขของราษฎรไม่มีใครเอ่ยถึง

การรื้อถอนอำนาจกันและการรักษาอำนาจนั้น บางครั้งก็มีการลอบทำร้ายกัน ลอบฆ่ากันอย่างป่าเถื่อน เช่น นายไถง สุวรรณทัต ถูกขว้างระเบิดฆ่าขาด นายชิน โรจนวิภาต นักหนังสือพิมพ์ ถูกยิงตายกลางถนนอย่างเฉาชน นายทวี ตะเวทิกุล กับพวก ถูกยิงทั้งอย่างป่าเถื่อน นายเตียง ศิริขันธ์ ถูกยิงสด นายชาญ บุณนาค วีรบุรุษเสรีไทย ถูกล้างชีวิตหายสาบสูญไป นายอารีย์ ลีวีระ นักหนังสือพิมพ์ ถูกตำรวจยิงทิ้งระหว่างชั้นนิมูน ฯลฯ ที่น่าอนาถใจอย่างที่สุดก็คือ ในระยะแรกที่จอมเผด็จการได้คลังอำนาจถึงขีดสุดได้มีการตั้งศาลพิเศษตัดสินประหารชีวิตคนไทย ๑๘ คน แบบปิดประตูฆ่าแมวโดยไม่คำนึงถึงศีลธรรม คิดแต่จะกำจัดศัตรูการเมืองให้หมดสิ้นไปเท่านั้น และที่น่าสังเวชใจอย่างยิ่งก็คือ ในระหว่างที่ฝ่ายรักษาอุดมการณ์ประชาธิปไตยที่คณะปฏิวัติเอามายัดเยียดให้ประชาชนเมื่อ ๒๔๗๕ กับผู้กบฏต่อระบอบประชาธิปไตยที่คิดตั้งตัวเองขึ้นเป็นผู้เผด็จการอันยิ่งใหญ่เจริญรอยตาม อิตเลอร์และ มุสโสลินี ได้ต่อสู้กันอยู่ในตอนแรก ๆ นั้น ฝ่ายที่กบฏต่อประชาธิปไตยได้ใช้อำนาจจับนักคิดและนักการเมืองฝ่ายประชาธิปไตยไปขังทรมานไว้ที่เกาะตารูเตา ออกอยากล้มตายไปอย่างน่าเวทนา ประชาชนคนไทยได้เป็นแต่ผู้ซึ่งต้องใช้ขนัตติธรรมและสติสัมปชัญญะอย่างสูง ระงับความเบื่อน่าหยาบและความโกรธแค้น ที่ต้องกลายเป็นหญ้าแพรกสำหรับให้ช่างป่าเหยียบเล่นอย่างสำราญ มันเป็นภาพที่น่ารังเกียจน่าชังอย่างที่สุดที่นักเล่นกลการเมืองได้สมคบกันยัดเยียดประชาธิปไตยให้กับประชาชน และให้คำมั่นว่าจะมอบอำนาจอธิปไตยให้กับประชาชนปกครองตัวเอง แต่เมื่อยึดอำนาจได้แล้วก็ทะเลาะกันเอง และกระทำการทรยศต่อวิญญูณของประชาธิปไตย ด้วยการตั้งตัวเองขึ้นเป็นผู้เผด็จการ ครอบครองบ้านเมืองตามความพอใจของตัวราษฎรพูดอะไรไม่ได้ หนังสือพิมพ์ถูกปิดปาก การปกครองขาดเสถียรภาพ เพราะปฏิวัติเข้าปฏิวัติเย็น เหยียบศีรษะราษฎรเล่นอย่างไม่เกรงใจ ผลัดกันยึดอำนาจครองแผ่นดินอยู่หลายสิบปี โดยไม่มีเป้าหมายนโยบาย และโครงการสร้างชาติสร้างสังคมเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างแน่นอนเลย คนหนึ่งทำไว้เมื่อใดอำนาจ อีกคนหนึ่งแย่งอำนาจได้มาก็ล้มงานเก่าแล้วสร้างงานใหม่ตามความพอใจของตัว ประเทศชาติจึงคลานไปอย่างเต่าตาบอด วกไปวนมาเหมือนพายเรืออยู่ในอ่าง แล้วในที่สุดนักปฏิวัติ ๒๔๗๕ ก็ตกบัลลังก์ตายไปบ้าง ถูกเนรเทศบ้าง ลาออกจากตำแหน่งนักปฏิวัติบ้าง หนีไปบวชบ้าง ทั้งบ้านเมืองไว้ในกำมือสมุนการเมืองซึ่งสวมเครื่องแบบขนมานั่งบัลลังก์แทนอย่างเต็มภาคภูมิ ครั้นแล้วกลียุคแห่งการฉ้อ

ราษฎรบังหลวงก็เริ่มต้น มีการกอบโกยกันเป็นร้อย ๆ พัน ๆ ล้าน ทำมาหากินกันอยู่บนหลัง
ของราษฎรเจ้าของประเทศผู้ยากจนอย่างสุขสำราญบานใจ ตั้งตัวอยู่ในความประมาท คิดว่า
จะกินแรงชาติ กินแรงประชาชนอย่างไม่รู้จักพอได้ชั่วลูกชั่วหลาน แต่เวลาเป็นพระเจ้าแห่ง
การเปลี่ยนแปลงฟ้าจึงผ่าลงมาอย่างคาดไม่ถึงในกลางเดือนตุลาคม ๒๕๑๖ เทวดาผู้ชาย เทวดา
ผู้หญิงที่กินบ้านกินเมืองอยู่ตั้งแต่นักปฏิวัตินายทหารปืนใหญ่รุ่น ๒๔๗๕ ตกบัลลังก์ตายเป็นคน
สุดท้ายก็ถูกเติกส์เหวี่ยงเหวศออกไปนอกประเทศแทบไม่มีแผ่นดินจะอยู่ พลังใหม่ได้เบ่งบาน
ขึ้นในแผ่นดินไทยเป็นครั้งแรกเหมือนดอกไม้ที่พร้อมใจกันบานอย่างพรั่งพรั่ง

ขณะนี้เรากำลังมองดูพลังใหม่ของเราอย่างใจเต้น ที่ต้องใจเต้นก็เพราะพลังใหม่นี้
ใหม่ทุกอย่าง เป็นพลังบริสุทธิ์ไม่มีราคี เป็นพลังที่แข็งแกร่งเหมือนเหล็กกล้าที่พร้อมจะ
ผลักดันชาติ ด้วยกำลังแรงให้ออกวิ่งไปข้างหน้า พลังใหม่กำลังนำไทยวิ่ง ไม่เดิน เพราะ
คงคิดกันว่าได้เดินตัวมเตี้ยมา ๔๑ ปีแล้ว ไทยกำลังวิ่งไปในถนนที่มหนามและมีหลุม ถนน
สายนี้ทางแยกสามแพร่ง ปัญหาจึงมีว่าเราจะแยกไปทางไหน ขวาหรือซ้าย หรือกลาง?

ท่านนายกรัฐมนตรี เราต้องตัดสินใจ เราต้องทรหดอดทนและกล้าหาญ เหมือน
บรรพบุรุษของเราที่บางระจัน นี่เป็นวิกฤตีกาลของชาติไทย เราจะبنด้วยความหวาดกลัว
และย่อท้อไม่ได้อย่างเด็ดขาด โปรดยืนขึ้นแล้วมองไปข้างหน้า แม้เวลาของท่านจะจำกัด
แต่ทุก ๆ นาทีต้องผ่านไปอย่างมีคุณค่า เรายังไม่เห็นอะไรที่ขอบฟ้า แต่เรารู้ว่าข้างหน้า
ความหวังยังมี ความหวังที่เราหวังมา ๔๑ ปี

เราหวังอะไร?

เราหวังความสุขสมบูรณ์ อีสรรภาพ เสรีภาพ และอำนาจของปวงชน

๔๑ ปีที่แล้วมา เราไม่มีความสุขสมบูรณ์ ไม่มีอีสรรภาพ ไม่มีเสรีภาพ และไม่มี
อำนาจเพราะเราเป็นทาสของคนกลุ่มน้อยที่ครองเมือง ๔๑ ปี เป็นประวัติศาสตร์แห่งความมืด
๔๑ ปี ไม่มีความสว่างสดใส แต่เดี๋ยวนี้ฟ้าเบิกอรุณแล้วเราจะออกเดินทาง แต่เราจะไปทางไหน?

แผ่นดินไทยรุ่นอายุมา ๔๑ ปี เราไม่รู้ว่า จะไปทางไหน นักปฏิวัตินักการเมือง
เขาไม่มีเข็มทิศนำทาง ไม่มีเป้าหมายที่แน่นอน เขานำเราไม่ได้และไม่ได้นำ เขาได้แต่
แสวงอำนาจ แสวงเงิน แสวงลาภยศสรรเสริญและสายสะพาย ความเห็นแก่ตัวของเขาทำให้

ประชาชนยังคงยากจนอยู่ตลอด ๔๑ ปี บัดนี้ เราประชาชนได้ยืนขึ้นแล้ว เราจะทำอะไรบ้าง และจะทำอย่างไร, ทำไม?

สิ่งที่เราจะทำนั้น แน่นนอน ย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งที่เราต้องการ

เราต้องการอะไร? แน่นนอน เราต้องการอำนาจของปวงชน

อำนาจของปวงชนจะมาอยู่กับเราได้อย่างไร? ตอบว่า เราต้องบอกตัวเองว่าปวงชน เกิดจากกลุ่มชน และกลุ่มชนเกิดจากบุคคลแต่ละคน เราทุกคนแต่ละคนเมื่อเกาะกลุ่มกัน เข้าแล้ว ก็จะกลายเป็นปวงชนและเป็นรัฐ (State) ที่ใดไม่มีคน ที่นั้นไม่มีรัฐ รัฐจะเกิดได้ ก็เพราะคนจับกลุ่ม และอำนาจของปวงชนจะเกิดได้ก็เพราะคนแต่ละคนสนใจที่จะเป็นส่วนหนึ่งของอำนาจและสนใจที่จะใช้อำนาจนั้นทางปวงชน ซึ่งเป็นเจ้าของรัฐ เจ้าของชาติ

ตาข่ายสหกรณ์ที่ขึงอยู่ทั่วประเทศ คือ สายระยางที่โยงอำนาจของคนไทยแต่ละคน เข้าด้วยกันจนกลายเป็นอำนาจของปวงชน ความสำเร็จของตาข่ายสหกรณ์ก็คือความสำเร็จของ อำนาจที่มาจากปวงชน

อำนาจ ของ ปวงชน ที่เกิด ขึ้น จาก อำนาจ ของ ราษฎร แต่ละคนใน กลุ่ม สหกรณ์ น เป็นอำนาจสำหรับบริหารประเทศอย่างจริงแท้ เป็นอำนาจบริสุทธิ์ ไม่มีอะไรเจือปนและ แอบแฝง เมื่อใช้อำนาจของปวงชนอันบริสุทธิ์บริหารประเทศแล้ว ประชาธิปไตย บริสุทธิ์ก็จะเกิดขึ้น—คือประชาธิปไตยของปวงชน มีผู้แทนปวงชนที่มือไม่เน่า เข้าไปนั่ง ในรัฐสภา เหตุที่มือไม่เน่าก็เพราะผู้แทนเหล่านี้สมาชิกสหกรณ์เป็นผู้เลือกขึ้นมาจากประชาชาติ ไม่มีการซื้อขาย ไม่มีการแสวงประโยชน์ที่ผู้แทนราษฎร ๔๑ ปี มากมายหลายคนได้แสวง มาแล้ว

ผู้แทน สหกรณ์ ที่มาจาก กลุ่ม สหกรณ์ ทุกหมู่บ้าน ทั่วประเทศ จะตั้งแนว สหกรณ์ ขึ้นใน รัฐสภาโดยอัตโนมัติไม่ต้องชักซ้อมกันเลย เพราะทุกกลุ่มสหกรณ์ที่เลือกผู้แทนของเขา เลือก จากอุดมการณ์อันเดียวกันที่สมาชิกทุกคนเห็นประโยชน์แล้ว — คืออุดมการณ์ที่ทอดทุนแรงงาน และกำจัดการกินแรง กำจัดคนกลางผู้รูดกำไร กำจัดความชั่วร้ายของสังคมที่เกิดจากการ แสวงอำนาจ แสวงเงิน แสวงอภิสิทธิ์อิทธิพลที่ทำร้ายสิทธิเสรีภาพอันเป็นธรรมของประชาชน อุดมการณ์อันสูงส่งด้วยความเป็นธรรมนั้น เป็นอุดมการณ์ที่จารึกอยู่ในชีวิตจิตใจของสมาชิก สหกรณ์ทุกกลุ่มทั่วราชอาณาจักร เมื่อสมาชิกสหกรณ์ทุกคนมีธรรมประจำใจเช่นนั้น เขาก็ต้อง

เลือกผู้แทน ของเขาเข้าไปรักษาประโยชน์ ของเขาในรัฐสภา ด้วยความรับผิดชอบ ต่อตัวเขาเอง และต่อประเทศชาติ จะไม่มีผู้แทนมือเน่าใจเน่าไปจากกลุ่มสหกรณ์เลย

เมื่อกลุ่มสหกรณ์แต่ละกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันเป็นตาข่ายหรือลูกโซ่เกิดมากขึ้น มีสมาชิกมากขึ้นด้วยกาลเวลา เสียงสหกรณ์ในรัฐสภาก็ย่อมมากขึ้นเป็นเงาตามตัว แล้วในวันหนึ่ง—เมื่อตาข่ายสหกรณ์คลุมออกไปได้ทั่วประเทศ เสียงสหกรณ์ก็จะเต็มรัฐสภา และเมืองไทยก็จะมีรัฐบาลสหกรณ์ — คือรัฐบาลที่เป็นของปวงชนรักษาประโยชน์ และแรงงานของปวงชนที่มคนยากจนอยู่อย่างน้อย ๘๕ เปอร์เซ็นต์ การเอาเปรียบ กินแรง ซึ่งเป็นต้นเหตุในชนรากฐานของความยากจน จะลดลงและหมดไปในที่สุด

แล้วประชาชนก็จะสุขสมบูรณ์ด้วยลัทธิเศรษฐกิจสหกรณ์อันเสรี ไม่จำเป็นจะต้องกระโจนไปหาลัทธิเศรษฐกิจสังคมนิยม ซึ่งรัฐทรงอำนาจเด็ดขาดเหนือประชาชน และจะกลายเป็นเผด็จการทางเศรษฐกิจการเมืองแบบคอมมิวนิสต์ และจะนำมาซึ่งการแตกสามัคคีในชาติ เพราะเผด็จการเป็นระบอบการช่วงชิงอำนาจการเมืองการปกครอง ด้วยการฆ่ากัน ทำลายกัน ทรอตสซีก เบเรียดูฆ่า หรือแม่แต่ หลินเบียว หลินช่าวฉี ซึ่งตายไปอย่างลึกลับ เป็นตัวอย่างที่แสดงอย่างชัดเจนว่า ในระบอบเผด็จการสังคมนิยม การครองอำนาจอธิปไตยเป็นของบุคคล ไม่ได้เป็นของปวงชน บุคคลครองเมือง ผลตกเป็นหัวหน้าองคมนตรี คณะเดียวพรรคเดียว มีบริวารแวดล้อม เกิดทุนบุญญาบารมีไว้เหนือหัว ไม่ต่างกับหัวหน้าองคมนตรีการเมืองแห่งประเทศไทยที่ตกบัลลังก์ตายไปแล้ว หรือที่ถูกเนรเทศไปแล้ว

ท่านนายก ฯ กระผมเห็นว่า ประชาธิปไตยในเมืองไทย ยังไม่มีรากฐานที่มั่นคงพอเหมือนประชาธิปไตยในอังกฤษหรือสหรัฐอเมริกา ระบบบุญญาบารมี ซึ่งเป็นระบบองคมนตรีหนึ่ง ยังครองสังคมอยู่ และจะไม่หมดไปในเร็ววัน เพราะพื้นฐานเดิมของสังคมของเราเป็นพื้นฐานของศักดินา ถ้าเอาสังคมนิยมมาใช้กับระบบปกครองที่ยังไม่มีวิญญูณาธิปไตยที่แท้จริง และยิ่งเต็มไปด้วยระบบบุญญาบารมีแบบองคมนตรี เราก็จะพบกับเผด็จการสังคมนิยมหรือคอมมิวนิสต์ได้ง่ายขึ้น ซึ่งหมายความว่าปวงชนมีอำนาจไม่ได้อย่างที่เรต้องการ แต่ถ้าเราเอาสหกรณ์มาใช้ สหกรณ์จะค่อย ๆ ปรับจิตใจของประชาชนให้เข้าถึงสิทธิเสรีภาพอันเป็นธรรมชาติ และเข้าถึงความรับผิดชอบในประโยชน์ของการใช้แรงงานของราษฎรแต่ละคน ซึ่งเป็นภาระเน้นถึงความสำคัญของบุคคลตามความหมายของปัจเจกชนนิยม Individualism และจะค่อย ๆ สร้างพื้นฐาน ของระบอบประชาธิปไตย ขึ้นมา จนกระทั่ง เมืองไทย สามารถเป็น

ประชาธิปไตยได้อย่างแท้จริงในที่สุด ไม่มีทางจะแปรเปลี่ยนเป็นเผด็จการสังคมนิยมหรือคอมมิวนิสต์ไปได้

และเมื่อขบวนการสหกรณ์ได้สร้างประชาธิปไตยที่ปวงชนมีอำนาจแล้ว กาลเวลา ก็จะสร้างรัฐสหกรณ์ขึ้นโดยอัตโนมัติ และรัฐสหกรณ์นี้จะก้าวไปสู่รัฐสวัสดิการ ซึ่งเป็นยอดปรารถนาสุดท้ายของมนุษย์

โปรดสังเกตว่าสหกรณ์ ไม่กีดกันความคิดของมนุษย์อย่างเผด็จการหรือคอมมิวนิสต์สังคมนิยมกีดกัน สหกรณ์เคารพความคิดของคนทุกคน เพราะฉะนั้น ในขณะที่สหกรณ์ใช้สิทธิของมนุษย์ชนรวมกลุ่มเพื่อสร้างรั้วป้องกันตัวเองไม่ให้นายทุนและคอมมิวนิสต์รุกราน และสหกรณ์ไม่ออกไประรานคนสองพวกนี้เลย นายทุนและคอมมิวนิสต์จะตั้งกลุ่มหรือพรรคของเขาขึ้นมาก็ได้ตามสิทธิที่เขาจะมี สหกรณ์ไม่รังเกียจและไม่กีดกัน เพราะสหกรณ์ไม่รวบอำนาจ แต่กระจายอำนาจไปสู่ปวงชน สหกรณ์ยืนอยู่อย่างสันติชนที่เคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น และสหกรณ์ถือธรรมเป็นอำนาจ อยู่ด้วยศรัทธาอันสุจริตประการเดียว คือมันอยู่ในการรวมกลุ่มเพื่อป้องกันตัว ไม่ใช่เพื่อรุกราน สหกรณ์เชื่อว่า ธรรมชาติชีวิตของมนุษย์ต้องการความอึดของท้อง และความเป็นอิสระเสรีของใจและกาย ตราบใดที่สมาชิกสหกรณ์ทุกคนกินอึดนอนหลับ มีอิสระภาพและเสรีภาพทางใจและกาย ตราบนั้นสหกรณ์ก็จะยืนอยู่ได้อย่างมั่นคง ไม่ต้องหวาดกลัวจนต้องไปกีดกันความคิดและการกระทำของค่ายขวาค่ายซ้าย แต่ประการใดเลย

สหกรณ์อยู่ด้วยธรรมอันเป็นความจริงของชีวิต และธรรมอันนี้เป็น อมตะธรรม

สหกรณ์ไม่ได้อยู่ด้วย อำนาจ เพราะอำนาจเป็นทาสของกาลเวลา เปลี่ยนแปลงได้ไม่เป็นอมตะ

เมืองไทย เป็นเมืองพุทธ ประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวพุทธ เราคนไทย ต้องการความเสมอภาคอันเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ ต้องการความเป็นอิสระเสรีทางการเมือง และต้องการความสุขสงบร่มเย็น เราเดือดร้อน เพราะคนยังกดขี่ กินแรงกันทั่วประเทศ ถ้าสหกรณ์จะช่วยเราให้พ้นจากการกดขี่ของคอมมิวนิสต์และนายทุนได้ เราก็ควรจะพอใจ

(๔) ตาข่ายสหกรณ์เพิ่มผลผลิต

เมืองไทยเป็นเมืองเกษตร การเพิ่มผลผลิตทางเกษตร จึงเป็นทางรอดที่สำคัญของชาติ สหกรณ์ส่งเสริมการใช้แรงงานให้เกิดประโยชน์ และส่งเสริมให้มีการใช้อุปกรณ์การผลิตให้เป็น

คุณแก่การเศรษฐกิจ เช่น การใช้เครื่องจักร การใช้ที่ดิน เป็นต้น การปฏิรูปและบำรุงที่ดิน ซึ่งเป็นอุปกรณ์การผลิตสำคัญเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและแก่สังคมอย่างมากที่สุดที่จะมากได้โดยไม่ทำลายสิทธิของประชาชนอย่างไม่เป็นธรรม เป็นเป้าหมายสำคัญของสหกรณ์

กระผมจะขอจบจดหมายเปิดผนึกฉบับที่ ๑ ไว้เพียงนี้ก่อน แต่ก่อนจะลงชื่อ

กระผมขอขอบพระคุณท่านรัฐบุรุษอาวุโส ปรีดี พนมยงค์ ที่ได้กรุณายืนยันไว้ในจดหมายถึงท่านนายกรัฐมนตรี สัญญา ธรรมศักดิ์ ว่า ท่านทอดทูนอำนาจของปวงชน ท่านรัฐบุรุษอาวุโส ปรีดี พนมยงค์ คิดถูกแล้ว และเข้าใจถูกแล้ว คือเข้าใจว่า ปวงชนมีอำนาจและปวงชนไม่ใช่ผู้รับใช้รัฐ ไม่ใช่คนของรัฐแน่นอน

และกระผมขอความกรุณากราบเรียนท่านนายกรัฐมนตรี สัญญา ธรรมศักดิ์ ว่า กระผมไม่มีโอกาสเข้าไปเสนอทรรศนะความคิดเรื่องสหกรณ์ในสภานิติบัญญัติได้ จึงต้องขอความกรุณาเสนอผ่านท่านนายก ฯ และท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติตัวแทนประชาชนผู้ทรงคุณปัญญาทุกท่านโดยทางจดหมายเปิดผนึกฉบับที่ ๑ นี้ เพื่อได้โปรดพิจารณาทรรศนะความคิดของราษฎรไทยผู้เดินอยู่ข้างถนนคนหนึ่งว่า จะควรถือเอาสหกรณ์เป็นนโยบายเศรษฐกิจแห่งชาติหรือไม่ และควรจะระบุไว้ในรัฐธรรมนูญหรือไม่ ทั้งนี้ ให้พิจารณาจากเหตุผลที่ว่า ปัญหาแรงงานเป็นปัญหาเป็นตายของชาติและของโลก และสหกรณ์เป็นกลุ่มที่รักษาผลประโยชน์ของแรงงาน เพราะสหกรณ์ต้องการกำจัดการกินแรง

และท้ายที่สุด - กระผมขอฝากความรู้สึกให้ประชาชนเพื่อนร่วมชาติสักนึกหนึ่งว่า เราถูกอภัยการเมืองเหยียบย่ำโก่งกินมา ๔๑ ปี แล้ว เราจะไม่ยอมให้ใครมาทำกับเราอย่างนั้นอีกต่อไปอย่างเด็ดขาด ถ้าเรายอม ก็ขอให้เราจงพร้อมใจกันแขวนคอตายเสียเถิด อย่าได้อยู่เป็นปวงชนของชาติให้หนักแผ่นดินไทยต่อไปเลย.

ขอได้รับความเคารพจากกระผม

ส. ต. กุระมะโรหิต,

(ส. ต. กุระมะโรหิต)

๖ ๕ ๑ ๑ บทกเพิ่มเติม

ข้อคิดในจดหมายเบ็ดเสร็จ ฉบับที่ ๑ นี้ เป็นเพียงหลักการและทฤษฎีเท่านั้น ส่วนข้อปฏิบัติ เพื่อนำหลักการและทฤษฎีนี้ เข้าสู่เป้าหมายจนเกิดความสำเร็จตามอุดมการณ์สหกรณ์ จะได้เสนอไว้ในจดหมายเบ็ดเสร็จ ฉบับต่อๆ ไป

ข้อปฏิบัติที่จะเสนอ เพื่อแก้ปัญหาการครองชีพ ครองสังคม ของประชาชน มีดังนี้:—

๑. **ข้อปฏิบัติในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ:** ปัญหาคนกลาง, ปัญหาการผูกขาดกักตุน, ปัญหาดอกเบี้ยอัตราสูง, ปัญหาอุปสรรคการผลิตที่ไม่ทำการผลิต หรือผลิตไม่คุ้ม, หรือขาดการปรับปรุง, ปัญหาการผลิตล้มหรือขาด, ปัญหาตลาดและการจำหน่าย, ปัญหาราคาสินค้า, ปัญหาค่าตอบแทนแรงงาน, ปัญหาคนไม่มีงานทำ ฯลฯ

๒. **ข้อปฏิบัติในการแก้ปัญหาการเมือง:** ปัญหาผู้แทนราษฎรมือเน่าที่หากินกับการเมือง, ปัญหาอิทธิพลพ่อค้าที่อยู่เหนือผู้แทนราษฎร, หรืออยู่เหนือพรรคการเมือง ซึ่งเป็นภัยต่อบ้านเมือง, ปัญหาการปล้นอธิปไตยของปวงชนโดยผู้ร้ายทางการเมือง, ปัญหาการใช้อำนาจหน้าที่อภิสิทธิ์อิทธิพลจอร์นักรบั้งหลวง, ปัญหาอัยการเมือง, ปัญหาหมู่บ้านในแง่การปกครอง, ปัญหาการรวบอำนาจส่วนกลาง ไม่กระจายอำนาจไปสู่หน่วยเล็กที่สุดของการปกครองคือหมู่บ้าน, ปัญหาระบบกำนันผู้ใหญ่บ้านที่ล้าสมัย, ปัญหาเทศบาล ฯลฯ

๓. **ข้อปฏิบัติในการแก้ปัญหาการศึกษา:** ปัญหาสถานศึกษาไม่พอแก่เด็ก, ปัญหาครูไม่พอ, ปัญหารายได้ต่ำของอาชีพครู, ปัญหาเด็กไม่ได้เรียนและขาดการศึกษา, ปัญหาแป๊ะเจี๊ยะ, ปัญหาการทุจริตเด็ก, ปัญหาการขาดแคลนอาหารและอุปกรณ์การสอนการเรียน, ปัญหาค่าเล่าเรียนแพง, ปัญหาการอบรมเด็กที่ผิดทาง, ปัญหาเรื่องเอาการศึกษาไปค้ากำไร, ปัญหาเยาวชนกับวัฒนธรรมตะวันตก ฯลฯ

๔. **ข้อปฏิบัติในการแก้ปัญหาการคมนาคมและการขนส่ง:** ปัญหาความไม่สะดวกไม่ปลอดภัยในการเดินทาง และการขนส่ง, ปัญหาค่าโดยสารและค่าขนส่งแพง, ปัญหาการทางระหว่างหมู่บ้าน, ปัญหาการขาดประสิทธิภาพของอุปกรณ์การคมนาคมและการขนส่ง, ปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์การคมนาคมและการขนส่ง ฯลฯ

๕. **ข้อปฏิบัติในการแก้ปัญหาเครื่องอุปโภคบริโภค:** ปัญหาอาหารแพงและขาดแคลน, ปัญหาเครื่องนุ่งห่มแพงและขาดแคลน ฯลฯ

๖. **ข้อปฏิบัติในการแก้ปัญหาสลัมและเคหะสถานบ้านเรือน:** ปัญหาที่อยู่อาศัยที่ขาดสุขลักษณะ, ปัญหาความแออัดในตัวเมือง, ปัญหาการไม่มีบ้านของตนเอง, ปัญหาสังคมที่เกิดจากสิ่งแวกล้อมในบริเวณที่อยู่อาศัย ฯลฯ

๗. **ข้อปฏิบัติในการแก้ปัญหาสุขภาพและการรักษาพยาบาลในชนบท:** ปัญหาการกระจายแพทย์ไปสู่ชนบท, ปัญหาแพทย์พยาบาลไม่พอ, ปัญหายาแพง, ปัญหาสถานพยาบาลที่ขาดแคลนในชนบท, ปัญหาการเจ็บไข้ในหมู่บ้าน และคนป่วยถูกทอดทิ้งขาดการรักษาพยาบาล ฯลฯ

๘. **ข้อปฏิบัติในการแก้ปัญหาสาธารณูปโภคในชนบท:** ปัญหาทางเดินและถนนในหมู่บ้าน, ปัญหาการระบายน้ำเสียและการทิ้งสิ่งปฏิกูล, ปัญหาลำราง ล้ำคลอง ท่างน้ำ และสะพานที่ขาดการบำรุงรักษา, ปัญหาน้ำใช้ที่ไม่สะอาด, ปัญหาการไฟฟ้าที่ขาดแคลน ฯลฯ

๙. **ข้อปฏิบัติในการแก้ปัญหาความเสื่อมโทรมในหมู่บ้าน, และการส่งเสริมกำเนิดของเมืองใหม่:** ปัญหาเศรษฐกิจการเงินของหมู่บ้าน, ปัญหาแรงงานที่อยู่หนึ่งและสูญเปล่าไม่ผลิต, ปัญหาการว่างผังและการจัดระเบียบบ้านเรือนในหมู่บ้าน, ปัญหาการสุขาภิบาลและการปรับปรุงหมู่บ้านให้พ้นจากความล้าหลัง ฯลฯ

๑๐. **ข้อปฏิบัติในการแก้ปัญหาวัดติการ:** ปัญหาความทุกข์ที่หนีไม่พ้น คือ เกิด, แก่, เจ็บ, ตาย ซึ่งคนยากจนช่วยตัวเองไม่ได้, ปัญหาคนไร้อาชีพไม่มีงานทำ, ปัญหาเด็กกำพร้า, ปัญหาเด็กถูกทอดทิ้งขาดการพิทักษ์และอบรม, ปัญหาการเป็นหม้ายและหญิงที่ถูกทอดทิ้ง, ปัญหาการขาดแคลนการพักผ่อนหย่อนใจ, ปัญหาความเสื่อมของสุขภาพทางจิต, ปัญหาการตรวจสุขภาพ, ปัญหาการประกันชีวิตการเจ็บป่วย, ความพิการ, อุบัติเหตุ, ปัญหาการคุมกำเนิด, ปัญหาการตั้งครรภ์และบำรุงรักษาครรภ์, ปัญหาการศึกษาที่ให้เปล่า, ปัญหาการรักษาพยาบาลที่ให้เปล่า, ปัญหาการพิทักษ์คนชราที่ถูกทอดทิ้ง, ปัญหาการเคหะสงเคราะห์, ปัญหาครอบครัวมีบุตรมาก, ปัญหากรณีพิพาททางกฎหมาย, ปัญหาศพไม่มีญาติ, ปัญหาอภิศักดิ์, ปัญหาโรคติดต่อและโรคเรื้อรังยาวนานช่วยตัวเองไม่ได้ ฯลฯ

คำว่าสวัสดิการนี้เป็นการช่วยโดยให้เปล่าตามกรณีและความเหมาะสม เพราะเป็นปัญหาสังคมซึ่งทุกคนที่อยู่ร่วมสังคมควรจะได้รับผิดชอบร่วมกันด้วยวิญญูณของสหกรณ์

ทั้ง ๑๐ ข้อนี้ เป็นปัญหาสังคมที่มนุษย์ต้องพบอย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยงตลอดเวลาที่มีชีวิตอยู่ในโลกเราหนีปัญหาเหล่านี้ไม่ได้ เราต้องร่วมใจกันต่อสู้และแก้ไข

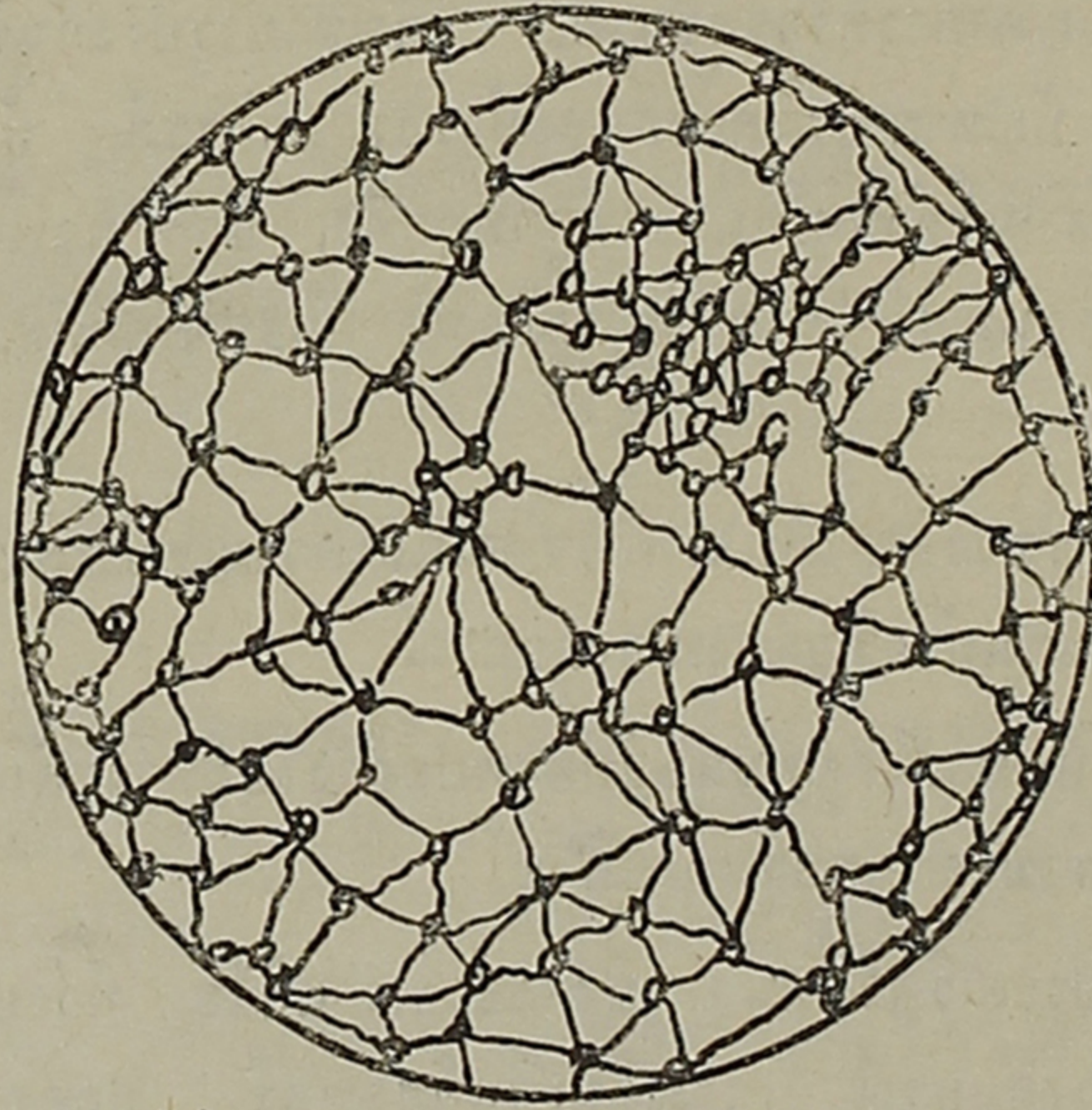
สหกรณ์ คือวิธีการที่ประเสริฐวิธีหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้เราแก้ไข ที่ว่าประเสริฐ ก็เพราะว่าสหกรณ์เป็นประชาธิปไตยที่ปวงชนมีอำนาจอย่างสมบูรณ์ ปวงชนเป็นอิสระเสรี ปลอดจากการเบียดเบียนการบังคับข่มขู่จากเอกชนและจากรัฐ

จดหมายเปิดผนึกฉบับต่อไป จะได้กล่าวถึงข้อปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาวัดติการ ๑๐ ประการนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่กำลังเกิดอยู่เฉพาะหน้า เช่น ปัญหาอาหารแพง, อาหารขาดแคลน, ปัญหากระดาษไม่มี เพราะถูกพ่อค้ากักตุนไม่ขายแก้มลิงให้ขาดตลาด แล้วฉวยโอกาสขึ้นราคาถึง ๒๐๐-๓๐๐ เปอร์เซ็นต์, ปัญหารถเมล์, ปัญหาโรงเรียนราษฎร์ขอขึ้นค่าเล่าเรียน, ปัญหาข้าวสารขาดตลาดพ่อค้ากักตุนฉวยโอกาสขึ้นราคา, ปัญหาข้าวเปลือกชาวนาถูกกดราคา, ปัญหาพ่อค้ากักตุนอุปกรณ์การก่อสร้างแล้วฉวยโอกาสขึ้นราคา, ปัญหาเครื่องปรุงอาหารขาดแคลนและขึ้นราคา, ปัญหาผงซักฟอกราคาสูงและหายไปจากตลาด, ปัญหาดอกเบียร์ ร้อยละ ๕ ร้อยละ ๑๐ ต่อเดือน ฯลฯ

ประเทศไทยกำลังเต็มไปด้วยปัญหา เราควรแก้ปัญหาล่าช้าที่รากฐานด้วยวิธีสหกรณ์ ถ้าแก้กันเพียงเฉพาะหน้า ก็จะต้องแก้กันไม่รู้จบ.

ผังแสดงบทบาทของตาข่าย สหกรณ์ ซึ่งควรจะจัดขึ้นในประเทศไทยอย่างรีบด่วน

ผังที่ ๑

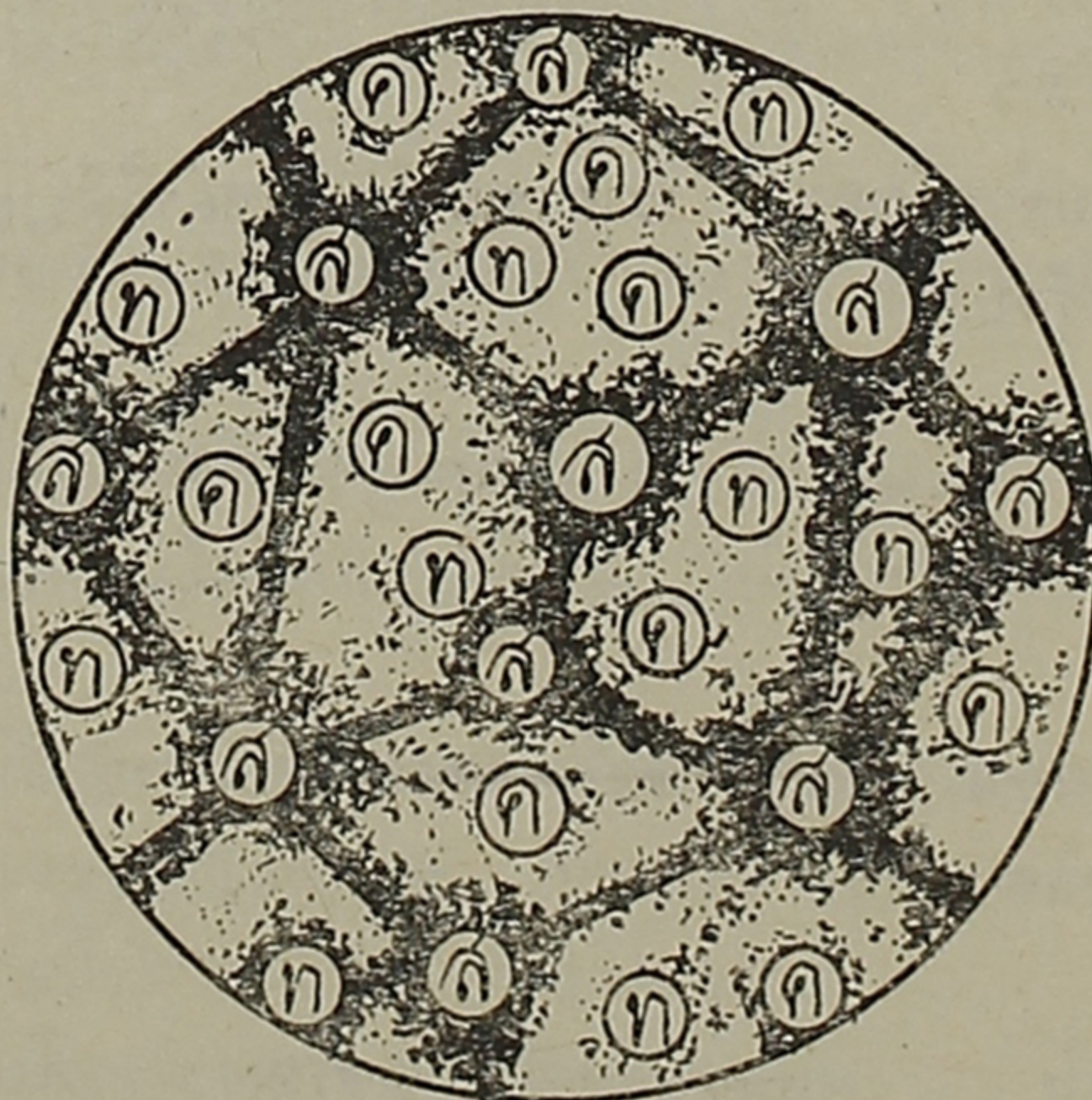

แสดงตาข่ายของกลุ่มสหกรณ์ทั่วประเทศ ที่ขึงกันไม่ให้มีการเมือง ที่มุ่งกอบโกยหาประโยชน์ ส่วนตัวเล็กลอคสอดแทรกเข้าไป ยึดครองอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมืองในสังคมได้โดยสะดวก

กลุ่มสหกรณ์เหล่านี้จะผนึกกำลังรวมกันส่งผู้แทนในแต่ละจังหวัดเข้าไปนั่งในรัฐสภา เสียงของสหกรณ์ ในรัฐสภาจะมีมากขึ้นตามจำนวนสมาชิกทั่วประเทศ และในที่สุดก็จะคุมเสียงในรัฐสภาได้ และจะสามารถตั้ง รัฐบาลสหกรณ์ขึ้นได้ ความเติบโตของกลุ่มสหกรณ์ ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติวิสัยของมนุษย์ที่ต้องการอยู่ดีกินดี มีอิสรภาพและเสรีภาพในการดำรงชีวิต จะทำให้เกิดรัฐสหกรณ์ ที่เพียบพร้อมไปด้วย สวัสดิการ ในที่สุด

ผังที่ ๒

ขยายเฉพาะส่วนหนึ่งของ
ตาข่ายสหกรณ์ เพื่อ เป็น
ตัวอย่าง

ส = สหกรณ์
ท = นายทุน
ก = คอมมิวนิสต์

แสดงอำนาจของขบวนการสหกรณ์ ที่สามารถดึงเจ้าของแรงงานผู้ยากจน ออกมาจากกลุ่มนายทุน ได้อย่างสงบ เพราะในกลุ่มสหกรณ์เจ้าของแรงงานมี รายได้ ดีกว่าในกลุ่มนายทุน และสามารถดึงเจ้าของ แรงงานผู้ยากจนออกมาจากกลุ่มคอมมิวนิสต์ได้อย่างสงบ เพราะในกลุ่มสหกรณ์ เจ้าของแรงงานมี เสรีภาพ และรายได้มากกว่า และทำงานได้อย่างอิสระ ดีกว่าในกลุ่มคอมมิวนิสต์

ควรสังเกตว่า นายทุน และคอมมิวนิสต์ ถูกตาข่ายสหกรณ์ล้อมให้ยืนตาย เพราะเจ้าของแรงงาน ที่ยากจน ผลประโยชน์เข้ากลุ่มสหกรณ์มากขึ้นทุกที

วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๗

เรื่อง ส่งเอกสารเรื่อง สักคมนิยม หรือ สหกรณ์ (สอบความคิดของท่านรัฐบุรุษ-
อาวุโส ปรีดี พนมยงค์)

จาก นายสด กุระมะโรหิต

เรียน ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

โดยที่ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และได้รับความไว้วางใจจากประชาชน ให้เข้ามา
พิทักษ์ประโยชน์ของประชาชนในสภานิติบัญญัติแห่งชาติ อันเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบ
ที่สูงยิ่ง ควรแก่การยกย่องสดุดี ผมจึงขอส่งจดหมายเปิดผนึกฉบับที่ ๑ มาเพื่อได้โปรดเสียเวลา
อ่านและพิจารณา ในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ สดุดีแต่จะเห็นสมควร

เมื่ออ่านแล้ว ถ้าเห็นว่า อาจมีประโยชน์บ้างเล็กน้อย ผมก็ขอความกรุณาได้
โปรดพิจารณาด้วย แต่ถ้าเห็นว่าไม่เป็นสาระแก่นสาร และไม่เกิดประโยชน์อะไร ก็โปรดทิ้ง
ไปได้

ผมขอแสดงความยินดีมาอย่างจริงใจ ที่ท่านได้รับเกียรติอันสูง เข้ามาทำงานให้แก่
ประชาชนเจ้าของชาติไทย ในขณะที่ชาติมีวิกฤตการณ์ และผมหวังว่า ท่านคงจะใช้ความรู้
ความคิดพิทักษ์ประโยชน์ของประชาชนจนสำเร็จเรียบร้อย

ผมใคร่สรุปข้อเสนอของผมในจดหมายเปิดผนึก ฉบับที่ ๑ นี้น้อย เพื่อสะดวก
แก่การพิจารณา การที่ผมรีบเขียนจดหมายนั้นขึ้น ก็โดยอาศัยเหตุผลในประการสำคัญ ๒
ประการดังนี้ :-

๑. โลกอยู่ในวิกฤตการณ์ และประเทศไทยก็อยู่ในวิกฤตการณ์ ทั้งทางการเมืองและ
เศรษฐกิจ เราต้องจับประเด็นให้ได้ว่า อะไรเป็นเหตุแห่งวิกฤตการณ์เหล่านี้

๒. ผมเห็นว่า โดยประวัติศาสตร์ที่ได้เป็นมาแล้วตลอด ๒ ศตวรรษสุดท้าย และ
โดยเหตุการณ์ที่ได้เกิดขึ้นเฉพะหน้า ปัจจุบัน โลกจะมีต ถ้าแก้ปัญหายุทธศาสตร์และการเมือง
ไม่ได้ ประเทศไทยได้มีตแล้ว และจะมีตต่อไป ถ้าเรายังแก้ปัญหาคาความมีตของเราไม่ได้เลย
ประเทศไทยมีตเพราะเหตุหลายประการ ที่สำคัญก็คือ (๑) ผู้ครองอำนาจขาดความสุจริต
ซื่อตรง เพราะไม่มีอุดมการณ์มั่นคงแน่นอน (๒) ผู้บริหารประเทศขาดเป้าหมาย นโยบาย

และวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ (๓) ประชาชนไม่ได้รับการนำที่ถูกต้องทาง
 (๔) ไม่ได้มีการสำนึกกันอย่างจริงจังว่า มูลเหตุชั้นรากฐานของความยากจนที่เป็นความเป็น
 ตายของชาตินั้น คืออะไร และจะแก้ได้อย่างไร (๕) ไม่มีการปรับปรุงพื้นฐานของประชาธิปไตย
 ทางด้านประชาชนให้เข้มแข็งสมบูรณ์ มีแต่การสร้างตัวอย่างที่ไม่ดีของความเหลื่อมล้ำทาง
 อำนาจการเมือง และอำนาจการเงิน ให้แก่ประชาชน เป็นผลให้ประชาชนท้อถอย ไม่อยาก
 เสียสละร่วมมือ (๖) ไม่มีการกำจัดความฟุ่มเฟือย และวัฒนธรรมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งหลัง
 ไหลเข้ามาจากต่างประเทศทุกชั่วโมง (๗) ไม่มีการลดเชื้อราทุกชนิด ที่เป็นอุปของคอม-
 มิวนิสต์ มีแต่เพิ่มปัจจัยทุกอย่างที่ช่วยขยายความมั่งคั่งของคอมมิวนิสต์ (๘) ชาติผู้นำที่ดี
 เข้มแข็ง เห็นจุดอ่อน และกล้าแก้จุดอ่อนด้วยวิธีการที่ถูกต้อง (๙) รัฐบาลเกือบทุกรัฐบาล
 แก้แต่ปัญหาเฉพาะหน้า ไม่แก้ปัญหารากฐาน เราได้แต่เปลี่ยนน็อต หยอดน้ำมัน ชั้นสกรู
 แต่ไม่ยกเครื่อง (๑๐) ชาคอุดมการณ์สร้างชาติ นักการเมืองมากมาย เห็นแก่ตัว เอาตัวรอด
 ไม่ใช่คนจริง

หลัง ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๖ ได้มีการเคลื่อนไหวอย่างกว้างขวางทางด้านประชาชน

เพื่อแก้ปัญหาความมั่งคั่งของประชาชนและของชาติ ผู้รักชาติที่มีใจเป็นกุศลมากมายหลายท่าน
 มีความโน้มเอียงไปทางสังคมนิยม เพราะเข้าใจว่า สังคมนิยมเป็นทางออกทางเดียวสำหรับการ
 แก้ปัญหาความมั่งคั่ง ผมไม่เห็นด้วย ผมเห็นว่า สังคมนิยมไม่ใช่ทางออกทางเดียวของชาติไทย
 และผมเห็นว่า สังคมนิยมอาจเป็นอันตรายได้ เพราะประชาธิปไตยของเรายังมีพื้นฐานไม่มั่นคงพอ
 ไม่เหมือนประชาธิปไตยในอังกฤษ

แต่เราจะเอาอะไรเล่ามาแก้ปัญหาความมั่งคั่งของเมืองไทย แทนการแก้ด้วยสังคมนิยม?

นี่คือประเด็นที่ผมเขียนไว้ในจดหมายเบ็ดเตล็ดฉบับนี้

ผมขอขอบพระคุณมาล่วงหน้าที่จะสละเวลาอ่านจดหมายที่ค่อนข้างยาว ซึ่งผมเขียน
 ด้วยความสุจริตใจ ในฐานะที่เป็นประชาชนคนไทย

ด้วยความเคารพ

ส. ต. ธรรมะโรหิต,

(ส. ต. ธรรมะโรหิต)

วันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๖

เรียน ฯพณฯ สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

อาศัยความตามประกาศ พระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งรัฐบุรุษอาวุโส มีหน้าที่รับผิดชอบราชการแผ่นดิน ซึ่งข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งนี้มาโดยถูกต้องตามกฎหมายจนถึงปัจจุบันนี้ และอาศัยคำเรียกร้องของรัฐบาล ให้ปวงชนแสดงความเห็นเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญและกฎหมายเลือกตั้ง ฉะนั้นข้าพเจ้าในฐานะราษฎรคนหนึ่งและในฐานะรัฐบุรุษอาวุโสจึงขอเสนอความเห็นมายังท่านและรัฐบาลดังต่อไปนี้

๑. ข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในหลายบทความแล้วว่า ข้าพเจ้าไม่ปรารถนาเสนอให้ร่างตามบทมาตรา ของรัฐธรรมนูญฉบับใดโดยเฉพาะ แม้ฉบับที่ข้าพเจ้าเคยมีส่วนในการร่าง แต่ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารัฐธรรมนูญใหม่ จะต้องเคารพเจตนาระชาธิปไตยสมบูรณ์ของปวงชนชาวไทย ซึ่งตรงกับเจตนารมณ์ของวีรชน ๑๔ ตุลาคม และตรงกับ “สังคมสัญญา” ระหว่างพระปกเกล้าฯ ในฐานะแทนระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์กับปวงชนชาวไทยที่พระองค์ทรงโอนพระราชอำนาจเพื่อให้ประชากรของพระองค์ “ดำรงอิสสรธิปไตยโดยบริบูรณ์” ดังปรากฏในพระราชปรารภของรัฐธรรมนูญฉบับ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๑๕ ซึ่งพระองค์ทรงยกวางขึ้นโดยพระองค์เอง ตามที่ข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในหลายบทความแล้ว “สังคมสัญญา” นี้เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ผู้ใดไม่มีสิทธิละเมิดได้

ข้าพเจ้าจึงขอให้ท่าน และรัฐบาลสอดส่องระมัดระวังป้องกันผู้มีความเห็นที่เกี่ยวข้องในการร่างรัฐธรรมนูญใหม่และกฎหมายเลือกตั้งละเมิดหลักการอันศักดิ์สิทธิ์นี้ โดยเฉพาะบางท่านที่ตีความคำว่า “ประชาธิปไตย” เอาตามใจชอบ แล้วนำไปประยุกต์เอาตามใจชอบ ท่านกับรัฐบาลย่อมทราบเหมือนคนไทยทั้งหลายว่าคำนี้ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานได้รับรองแล้วว่าหมายถึง “แบบปกครองที่ถ่อมตี่ปวงชนเป็นใหญ่” ปวงชนแสดงมติของตนโดยตรง หรือโดยทางผู้แทนที่ตนเลือกตั้ง ข้าพเจ้าไม่เคยพบตำราหรือการปฏิบัติของประเทศใดในโลกที่ถือว่าวุฒิสภา ซึ่งสมาชิกเป็นโดยการแต่งตั้งนั้นเป็นระบบประชาธิปไตย

๒. แม่ท่านกับรัฐบาลถือว่าหน้าที่เพียงชั่วคราว ระหว่างที่ยังไม่มีรัฐธรรมนูญใหม่ และการเลือกตั้งใหม่ที่จะมีรัฐบาลใหม่เกิดขึ้น แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าท่านกับรัฐบาลมีความรับผิดชอบอย่างสำคัญต่ออนาคตของชาติ เพราะถ้ารัฐธรรมนูญ และกฎหมายเลือกตั้ง ที่บัญญัติขึ้นในสมัยรัฐบาลนั้นมิได้ให้สิทธิในทางปฏิบัติแก่ราษฎรทุกชนชั้นวรรณะ และทุกชนชาติไทยมีโอกาสดูอย่างสันติในรัฐสภา เช่นมีวิธีการปฏิบัติ เพื่ออภิสิทธิ์ชนฝ่ายเดียวแล้ว ก็จะเป็นช่องทางให้ฝ่ายถูกกีดกันในทางปฏิบัติใช้วิธีต่อสู้ นอก รัฐสภาขึ้น ความสงบสุขของบ้านเมืองก็จะเกิดขึ้นไม่ได้เห็นได้ว่าประเทศที่มีการกีดกันในทางกฎหมาย หรือในทางปฏิบัติราษฎรส่วนใดไว้ ประเทศนั้นก็มี การต่อสู้ นอก รัฐสภาขึ้น ส่วนประเทศที่ไม่มีการกีดกันเช่นว่านั้นก็ไม่ว่ากันว่ามีการต่อสู้ นอก รัฐสภา

๓. พร้อมจดหมายนี้ ข้าพเจ้าขอส่งมาเพื่อท่านกับรัฐบาลพิจารณาซึ่งบทความที่ข้าพเจ้าให้หัวเรื่องว่า “วิธีส่งเสริมให้ราษฎรสนใจประชาธิปไตย, โดยให้ราษฎรมีสติธอดอดอนผู้แทน (Recall) ให้รัฐจ่ายค่าบ่วยการแก่ราษฎรที่เดินทางมาลงคะแนนเสียง, วิธีเลือกตั้งที่ไม่ซับซ้อน, ไม่บังคับให้ผู้สมัครสังกัดพรรค, สภาเดียว”

บทความนี้ขอความตรงกันในสาระสำคัญ ที่ข้าพเจ้าได้มอบให้แก่องค์การนักศึกษารวมศาสตร์ที่ปรารถนาได้บทความของข้าพเจ้าไปพิมพ์ในหนังสือที่ระลึก วันที่ ๑๐ ธันวาคม และมีคำนำเพิ่มเติม ภายหลังที่ข้าพเจ้าได้ทราบความเห็นของผู้ที่มีความรู้และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งในสหพันธรัฐเยอรมัน

ถ้าท่านเห็นสมควร โปรดบัญชาให้เจ้าหน้าที่สำนักนายกรัฐมนตรีพิมพ์จดหมายและบทความนี้มอบให้แก่ท่านรัฐมนตรี ในคณะของท่านและผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการร่างรัฐธรรมนูญและกฎหมายเลือกตั้งรับไว้ประกอบการพิจารณาด้วย

อนึ่ง ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องที่ข้าพเจ้าเสนอมาของท่านนี้เป็นปัญหาส่วนรวมของประเทศชาติ ฉะนั้นจึงขอเรียนไว้ให้ทราบล่วงหน้าว่าข้าพเจ้าไม่เห็นเป็นการขัดข้องที่ผู้สนใจจะได้จัดพิมพ์ขึ้น เพื่อเสนอมาวลาราษฎร

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
นายปรีดี พนมยงค์
 รัฐบุรุษอาวุโส.

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มาร่วมในงาน

ฌาปนกิจคุณแม่มะลิ ทินเกิด ในวันที่

เจ้าภาพ

๒๗ เม.ย. ๑๗

พิมพ์ที่วนชาติการพิมพ์ ๕๐ ถนนประชาธิปไตย กรุงเทพฯ
สุภาพร ศรีวานิชย์โรจน์ ผู้พิมพ์โฆษณา ๒๕๑๓ โทร. ๘๑๘๖๖๕

